

ร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ....
(นางนฤมาศ เปี่ยมบัณฑิต กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

เหตุผล

เนื่องจากการสะสมของก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศโลกปริมาณมหาศาล จากกิจกรรมการพัฒนาของมนุษย์ตั้งแต่ยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมช่วงปี พ.ศ. ๒๒๙๓ - ๒๓๙๓ จนถึงปัจจุบัน เป็นระยะเวลาที่ยาวนานกว่าศตวรรษ ส่งผลให้เกิดสภาวะการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก เป็นที่ชัดเจนแล้วว่าการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้ทวีความรุนแรงขึ้น ส่งผลให้ระดับน้ำทะเลเพิ่มสูงขึ้นจากน้ำแข็งขั้วโลกที่ละลาย และเกิดสภาพอากาศที่สุดขั้ว ได้แก่ คลื่นความร้อน ฝนตกรุนแรงและน้ำท่วมหนัก ภัยแล้งยืดเยื้อ และการเกิดไฟป่าเพิ่มขึ้น ปรากฏการณ์เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อเนื้ออย่างกว้างขวาง ก่อให้เกิดความสูญเสียและความเสียหายในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความพร้อมใช้ของน้ำและการผลิตอาหาร สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี เมือง การตั้งถิ่นฐาน และโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศ ด้วยเหตุนี้ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยจึงให้ความสำคัญกับการดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งในด้านของการบรรเทาผลกระทบโดยการจำกัดปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศ การเตรียมพร้อมรับปรับตัวกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น และการจัดการกับความสูญเสียและความเสียหายที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติที่เกี่ยวข้องกับสภาพภูมิอากาศ

นอกจากนี้ เพื่อเป็นการอนุวัติการอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๓๕ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC 1992) อันมีสถานะเป็นกฎหมายแม่ของพิธีสารเกียวโต พ.ศ. ๒๕๔๐ (Kyoto Protocol 1997) และข้อตกลงปารีส พ.ศ. ๒๕๕๘ (Paris Agreement 2015) ที่ประเทศไทยได้ลงนามให้สัตยาบันเข้าร่วมเป็นภาคี ในวันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยกำหนดให้ประเทศภาคีต้องจัดทำบัญชีข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (National Inventory Report) จัดเตรียม สื่อสาร และรักษาการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (Nationally Determined Contribution: NDC) ที่ตั้งใจจะบรรลุอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับแผนที่นำทางการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ (NDC Roadmap) เพื่อดำเนินการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่งผลให้ประเทศไทยต้องดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับการรายงานบัญชีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากแหล่งกำเนิดและปริมาณการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกจากแหล่งดูดซับ รวมทั้งการกำหนดเป้าหมายในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และดำเนินมาตรการเพื่อลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกภายในประเทศให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ดังนั้น เพื่อให้ประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในการช่วยกู้วิกฤติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและฟื้นฟูระบบนิเวศของโลกและของประเทศ และสร้างความเป็นธรรมทางสภาพภูมิอากาศด้วยการมีกลไกการบังคับที่เข้มงวดต่อภาคส่วนหลักที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อลดก๊าซเรือนกระจกได้ตามเป้าหมายที่กำหนดตามพันธกรณีระหว่างประเทศและส่งเสริมอย่างเข้มแข็งต่อกลุ่มเปราะบาง กลุ่มเสี่ยง ชุมชนท้องถิ่น คนยากจนให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และเปลี่ยนผ่านสังคมที่สมดุลกับระบบนิเวศด้วยการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นธรรมในด้านสภาพภูมิอากาศทั้งกับระบบนิเวศและสังคมต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ” หมายความว่า การเปลี่ยนแปลงรูปแบบสภาวะอากาศ และรูปแบบความแปรปรวนของสภาวะอากาศในระยะยาว อันเป็นผลจากกิจกรรมของมนุษย์ซึ่งก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของบรรยากาศโลกโดยตรงหรือโดยอ้อม เพิ่มเติมจากความแปรปรวนของสภาวะ อากาศทางธรรมชาติที่สังเกตเห็นได้ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน

“ก๊าซเรือนกระจก” หมายความว่า ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ก๊าซมีเทน ก๊าซไนตรัสออกไซด์ ก๊าซไฮโดรฟลูออโรคาร์บอน ก๊าซเปอร์ฟลูออโรคาร์บอน ก๊าซซัลเฟอร์เฮกซาฟลูออไรด์ ก๊าซไนโตรเจนไดร ฟลูออไรด์ และก๊าซชนิดอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

“การลดก๊าซเรือนกระจก” หมายความว่า การดำเนินการของมนุษย์อันมีผลเป็นการลด ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากแหล่งกำเนิดหรือเป็นการเพิ่มแหล่งกักเก็บก๊าซเรือนกระจก และ การดำเนินการอื่นใดของมนุษย์อันมีผลเป็นการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศ

“การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ” หมายความว่า การจัดการความเสี่ยง และ การป้องกันความสูญเสียและเสียหายที่จะเกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้นจากผลการคาดการณ์การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศในระยะยาว ทั้งต่อประชาชน ระบบเศรษฐกิจและสังคม และระบบนิเวศ ตลอดจนการ เสริมสร้างศักยภาพของประชาชนในการปรับตัวและพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ดำรงอยู่ได้หรือได้ประโยชน์ จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

“ข้อมูลกิจกรรม” หมายความว่า ข้อมูลที่สามารถนำมาประเมินหรือคำนวณปริมาณการปล่อย การกักเก็บ หรือการลดก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมของมนุษย์ที่เกิดขึ้นในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่ง

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนการเปลี่ยนผ่านสีเขียว การปรับตัวและรับมือภัยพิบัติ

“คณะกรรมการกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนการเปลี่ยนผ่านสีเขียว การปรับตัว และรับมือภัยพิบัติ

“คณะกรรมการเปรียบเทียบ” หมายความว่า คณะกรรมการเปรียบเทียบโทษทางอาญาและ พิจารณาค่าปรับทางปกครองซึ่งเกิดจากบรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

“แผนแม่บท” หมายความว่า แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ

“แผนลดก๊าซเรือนกระจก” หมายความว่า แผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ

“แผนการปรับตัว” หมายความว่า แผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและแผนการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ

“กรม” หมายความว่า กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม สังกัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

“คณะกรรมการองค์การ” หมายความว่า คณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

“องค์การ” หมายความว่า องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“ความเสี่ยง” (Risk) หมายความว่า โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ หรือการกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน

“ผลกระทบ” (Impact) หมายความว่า การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากผลลัพธ์ในวงกว้าง ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

“ความเปราะบาง” (Vulnerability) หมายความว่า สภาวะที่มีแนวโน้มจะได้รับผลกระทบเชิงลบ ขึ้นอยู่กับการเปิดรับต่อภัย (Exposure) ความอ่อนไหว (Sensitivity) และความสามารถหรือศักยภาพในการปรับตัว (Adaptive capacity)

“ก๊าซคาร์บอน” หมายความว่า ก๊าซที่ภาครัฐเก็บจากปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยจากกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ ตลอดจนถึงกิจกรรมต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจ

“ค่าธรรมเนียมคาร์บอน” หมายความว่า ค่าธรรมเนียมในการให้บริการการคำนวณปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ ตลอดจนถึงกิจกรรมต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจ

“ผลิตภัณฑ์” หมายความว่า สิ่งที่มีมนุษย์ผลิตขึ้น

“ของเสีย” หมายความว่า วัสดุที่ไม่ได้ใช้แล้ว

“คณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

“นิติบุคคลควบคุม” หมายความว่า นิติบุคคลที่กรมประกาศให้เป็นนิติบุคคลควบคุมตามมาตรา ๙๘ รวมถึงบุคคลควบคุมโดยสมัครใจและบุคคลควบคุมใหม่

“นิติบุคคลควบคุมโดยสมัครใจ” หมายความว่า นิติบุคคลที่กรมประกาศให้เป็นนิติบุคคลควบคุมตามมาตรา ๙๙

“นิติบุคคลควบคุมใหม่” หมายความว่า นิติบุคคลที่กรมประกาศให้เป็นนิติบุคคลควบคุมตามมาตรา ๑๐๐

“ปีดำเนินการ” หมายความว่า ระยะเวลาแต่ละปีของระยะเวลาจัดสรรตามที่กำหนดในแผนจัดสรร

“แผนจัดสรร” หมายความว่า แผนการจัดสรรสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

“สิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก” หมายความว่า สิทธิที่แสดงถึงปริมาณก๊าซเรือนกระจก ซึ่งภาครัฐจัดสรรให้แก่นิติบุคคล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการลดก๊าซเรือนกระจก

“สิทธิสำรอง” หมายความว่า สิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่สำรองไว้ตามพระราชบัญญัตินี้

“ระยะเวลาจัดสรร” หมายความว่า ระยะเวลาทั้งหมดของแผนจัดสรรใด ๆ

“คาร์บอนเครดิต” หมายความว่า ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดหรือกักเก็บได้จากการดำเนินกิจกรรมการลดก๊าซเรือนกระจก ซึ่งได้รับการรับรองและบันทึกในระบบทะเบียนของหน่วยงานเจ้าของมาตรฐานการรับรองคาร์บอนเครดิต โดยมีหน่วยเป็นตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า โดยจะมีสถานะเป็นสิทธิในทรัพย์สินที่ใช้แลกเปลี่ยนซื้อขาย

“วัตถุประสงค์ภายในประเทศ” หมายความว่า การใช้คาร์บอนเครดิตเพื่อขอรับการรับรองขอรับสิทธิประโยชน์ หรือดำเนินการอื่นใดตามมาตรการหรือกลไกตามพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงมาตรการหรือกลไกอื่นที่กำหนดโดยหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีเงื่อนไขหรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการก๊าซเรือนกระจก ตลอดจนถึงวัตถุประสงค์อื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการและคณะกรรมการองค์การ

“วัตถุประสงค์ระหว่างประเทศ” หมายความว่า การใช้คาร์บอนเครดิตที่เกิดจากกิจกรรมการลดก๊าซเรือนกระจกที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย เพื่อแสดงผลการดำเนินงานหรือการบรรลุเป้าหมายการลด

ก๊าซเรือนกระจกของประเทศ หรือภาคอื่น ภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศ หรือของบุคคลที่มีใช้รัฐภายใต้ข้อกำหนดขององค์การระหว่างประเทศ หรือข้อตกลงที่ประเทศไทยเป็นภาคี ตลอดจนการใช้คาร์บอนเครดิตเพื่อวัตถุประสงค์อื่นใดที่คณะกรรมการกำหนดให้เป็นวัตถุประสงค์ระหว่างประเทศตามหมวดนี้

“มาตรฐานระหว่างประเทศ” หมายความว่า มาตรฐานการรับรองคาร์บอนเครดิตของกลไกที่จัดตั้งขึ้นตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

“มาตรฐานอิสระ” หมายความว่า มาตรฐานการรับรองคาร์บอนเครดิตนอกเหนือจากมาตรฐานระหว่างประเทศและมาตรฐานที่องค์การกำหนด

“ธุรกิจคาร์บอนเครดิต” หมายความว่า การประกอบธุรกิจตามประเภทดังต่อไปนี้

(๑) ศูนย์ซื้อขายคาร์บอนเครดิต

(๒) ผู้ให้บริการรับรองคาร์บอนเครดิตตามมาตรฐานอิสระ

(๓) กิจกรรมอื่นที่เกี่ยวกับคาร์บอนเครดิตตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการและคณะกรรมการองค์การ

“ศูนย์ซื้อขายคาร์บอนเครดิต” หมายความว่า ศูนย์กลางหรือเครือข่ายในรูปแบบใด ๆ ที่จัดให้มีขึ้นเพื่อการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนคาร์บอนเครดิต โดยการจับคู่หรือหาคู่สัญญาให้ หรือการจัดระบบหรืออำนวยความสะดวกให้ผู้ซึ่งประสงค์จะซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนคาร์บอนเครดิตสามารถทำความตกลงหรือจับคู่สัญญากันได้ โดยกระทำเป็นทางการค้าปกติ ทั้งนี้ ให้ความหมายรวมถึงการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนหน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งถูกสร้างขึ้นโดยบุคคลอื่นนอกจากองค์การบนระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ โดยกำหนดสิทธิในการได้มาซึ่งคาร์บอนเครดิตหรืออ้างอิงคาร์บอนเครดิตด้วย

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ บุคคลและชุมชนมีสิทธิในการดำรงชีพในสภาพอากาศที่ดีและเหมาะสม สิทธิในการเข้าถึงทรัพยากร สิทธิในวิถีชีวิต และการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน ผ่านการบูรณาการแนวคิดการบรรเทาผลกระทบ การปรับตัว และการสร้างความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งต้องได้รับการเคารพและไม่ถูกละเมิดจากบุคคลและหน่วยงานของรัฐ รวมถึงสิทธิต่าง ๆ ตามหลักธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

(๑) สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่จัดเก็บโดยภาครัฐ และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ

(๒) สิทธิในการได้รับแจ้งข้อมูล และสร้างเสริมความสามารถหรือศักยภาพในการปรับตัวจากรัฐเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือจากผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงสิทธิในการได้รับการส่งเสริมการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตามหมวด ๑๓ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) สิทธิในการมีส่วนร่วมกับรัฐในการกำหนดนโยบาย จัดทำกฎหมาย และกำกับดูแล การบูรณาการแนวคิดการบรรเทาผลกระทบ การปรับตัว และการสร้างความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ และสิทธิในการแสดงความคิดเห็น ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานการจัดการปัญหา การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของภาครัฐ

(๔) สิทธิในการเข้าถึงและได้รับความยุติธรรมด้านสภาพภูมิอากาศ ตามหลักสิทธิมนุษยชน ที่รับรองโดยความตกลงปารีส พ.ศ. ๒๕๕๘

(๕) สิทธิในระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติ วิธีการผลิต วัฒนธรรมที่บุคคล ชุมชนมีบทบาท ดูแลจัดการเพื่อเอื้อต่อการลดก๊าซเรือนกระจก และมีภูมิคุ้มกันปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๖) สิทธิในการมีสิ่งแวดล้อมที่ดี สภาพภูมิอากาศที่ดี โดยไม่รับผลกระทบ การสูญเสียและเสียหายจากผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หรือจากนโยบาย โครงการใด ๆ ที่สร้างผลกระทบต่อสภาพภูมิอากาศ

(๗) สิทธิในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรมที่จากการค้าขายแลกเปลี่ยนคาร์บอน โดย ประชาชน ชุมชนที่มีสิทธิในนิเวศ ทรัพยากรที่ถูกนำเข้าสู่ตลาดคาร์บอน มีสิทธิในการได้รับแบ่งปันผลประโยชน์ จากการค้าขายแลกเปลี่ยนคาร์บอนอย่างเป็นธรรม

มาตรา ๗ เพื่อเป็นการรับรองและคุ้มครองสิทธิในชีวิต ทรัพย์สิน และการมีคุณภาพชีวิตที่ดี รัฐมีพันธกรณีในการคุ้มครอง เคารพ และทำให้เต็มเต็มแก่บุคคลทุกคน รวมถึงการคุ้มครองกลุ่มเปราะบาง เป็นพิเศษ ภาครัฐจึงมีหน้าที่เสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชน เพื่อเพิ่มความสามารถในการปรับตัวในด้านชีวิต ความเป็นอยู่และกรรมอาชีพ โดยให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสร้างเสริม ทักษะในการประกอบอาชีพสีเขียว ซึ่งเป็นงานที่ให้ความสำคัญและตระหนักถึงเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก ทั้งต่อ ประชาชนและบุคลากรในหน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๘ หน่วยงานของรัฐต้องคำนึงถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และบูรณาการแนวคิดการบรรเทาผลกระทบ การปรับตัว และการสร้างความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ เข้าในแผน แผนงาน และโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในทุกกระดับ โดยให้ความสำคัญกับความเสมอภาค และสิทธิมนุษยชนในการตัดสินใจและดำเนินการใด ๆ ในด้านสภาพภูมิอากาศ

มาตรา ๙ ในการจัดทำแผนแม่บท แผนลดก๊าซเรือนกระจก แผนการปรับตัว และแผนการ จัดสรรสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ให้กรมจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลผู้มีส่วนได้เสียตั้งแต่ ต้นทาง หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และประชาชน และให้นำผลการรับฟังความคิดเห็นนั้นมาใช้ประกอบการ ทำแผนนั้นด้วย

หน่วยงานของรัฐจะจัดทำแผนปฏิบัติการตามหน้าที่และอำนาจของตนเพื่อประโยชน์ในการ ดำเนินการตามแผนแม่บท แผนลดก๊าซเรือนกระจก แผนการปรับตัว และแผนการจัดสรรสิทธิในการปล่อย ก๊าซเรือนกระจก หรือบทบัญญัติอื่นใดของพระราชบัญญัตินี้ได้ แต่จะต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น จากบุคคลผู้มีส่วนได้เสีย หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และประชาชน และให้นำผลการรับฟังความคิดเห็นนั้น มาใช้ประกอบการทำแผนนั้นด้วย

ในกรณีที่มีกฎหมายเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นตามวรรคหนึ่งอยู่แล้ว ให้นำหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการรับฟังความคิดเห็นตามกฎหมายนั้นมาใช้บังคับกับกรณีนี้ด้วย เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้ จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๐ ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณของหน่วยงานของรัฐ ที่มีภารกิจตามแผนแม่บท แผนลดก๊าซเรือนกระจก แผนการปรับตัว และแผนการจัดสรรสิทธิในการปล่อย ก๊าซเรือนกระจก ต้องสอดคล้องกับภาระในการดำเนินงานตามภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในแผน

หมวด ๒

คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและแผนการดำเนินงานการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ

มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและแผนการดำเนินงานการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ
 (๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ
 (๓) ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ปลัดกระทรวงพลังงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และประสบการณ์เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พลังงาน เศรษฐศาสตร์ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การเกษตร หรือกฎหมายสิ่งแวดล้อม จำนวนไม่เกินเก้าคน

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย ร่วมกันเลือกจำนวนสามคน

(๖) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคประชาสังคมซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งเครือข่ายภาคประชาสังคมร่วมกันเลือกจำนวนไม่เกินเก้าคน ได้แก่ ผู้แทนจากภาคเกษตรกรรม ภาคประมง ภาคท่องเที่ยว ภาคพลังงาน ภาคเด็กและเยาวชน และผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ เช่น กลุ่มการจัดการน้ำ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้พิการ เป็นต้น

ให้ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการและเลขานุการ ร่วมกับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภาคประชาสังคม และให้อธิบดีกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม และผู้อำนวยการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วมกับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภาคประชาสังคม โดยควรคำนึงถึงสัดส่วนของเพศสภาพในองค์ประกอบของคณะกรรมการด้วย

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- (๓) มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เป็นบุคคลซึ่งหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานเอกชนไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือเลิกจ้าง เพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๗) ไม่เป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ เว้นแต่เป็นผู้สอนหรือนักวิจัยซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐหรือในสถาบันการวิจัยของรัฐ

(๘) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

(๙) ไม่เป็นผู้มีผลประโยชน์ทับซ้อนการปฏิบัติงานในฐานะกรรมการ

มาตรา ๑๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละห้าปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองวาระติดกันมิได้ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหรือมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๔ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวงที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

(๒) จัดทำแผนแม่บทที่สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย และพันธกรณีระหว่างประเทศต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๒๓ รวมถึงจัดทำแผนลดก๊าซเรือนกระจกตามมาตรา ๗๓ และแผนการปรับตัวตามมาตรา ๓๕ เพื่อดำเนินการตามแผนแม่บท และเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๓) เสนอแนะนโยบายและมาตรการด้านการลดก๊าซเรือนกระจกการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทยต่อคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

(๔) เสนอแนะมาตรการทางเศรษฐศาสตร์และสังคมเพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทยต่อคณะรัฐมนตรี

(๕) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้มีการตราหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ รวมถึงการดำเนินการอื่นที่จำเป็นหรือเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติตามพันธกรณีด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย

(๖) เสนอแนะแนวทางและท่าทีในการเจรจาความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงนโยบายแนวทางการความร่วมมือกับต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศในด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๗) ติดตามและประเมินผลการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐและทุกภาคส่วนให้เป็นไปในทิศทางที่มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนแม่บท แผนลดก๊าซเรือนกระจก แผนการปรับตัว และแผนการจัดสรรสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และรายงานผลการติดตามและประเมินผลดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อกำกับการปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

(๙) ดำเนินการให้ประเทศไทยมีการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ได้ตามระยะเวลาและเป้าหมายของการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด

(๑๐) ดำเนินการให้ประเทศไทยมีความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี ๒๕๗๘ หรือตามระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนดในยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำของประเทศและมีการทบทวนเป้าหมายทุกห้าปี เว้นแต่เมื่อมีเหตุจำเป็นจะทบทวนก่อนถึงกำหนดระยะเวลาการทบทวนก็ได้

(๑๑) ดำเนินการให้ประเทศไทยมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ๒๕๙๓ หรือตามระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนดในยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำของประเทศ และมีการทบทวนเป้าหมายทุกห้าปี เว้นแต่เมื่อมีเหตุจำเป็นจะทบทวนก่อนถึงกำหนดระยะเวลาการทบทวนก็ได้

(๑๒) ดำเนินการให้ประเทศไทย ภาคส่วนต่าง ๆ และประชาชนกลุ่มเสี่ยง เปราะบาง ชุมชนท้องถิ่นมีการปรับตัวเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๑๓) ดำเนินการให้ประชาสังคมจัดตั้ง “สมัชชาประชาสังคมด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ” เพื่อทำหน้าที่ในการเสนอแนะนโยบาย แผน ตรวจสอบการดำเนินการ และร่วมปฏิบัติการตามนโยบาย และแผน โดยมีสิทธิเข้าถึงข้อมูล มีส่วนร่วมกระบวนการจัดทำนโยบายและแผน และมีบทบาทปกป้องสิทธิประชาชนต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

มาตรา ๑๖ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่ง เป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีสิทธิหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำแผนแม่บท แผนลดก๊าซเรือนกระจก และแผนการปรับตัว เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการอื่นเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

คณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่งอาจแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะอนุกรรมการมอบหมาย

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การพ้นจากตำแหน่งของคณะอนุกรรมการ ให้นำความในมาตรา ๑๒ และ ๑๔ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

การประชุมคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน ให้นำบทบัญญัติความในมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานอาจเชิญบุคคลใดมาเพื่อให้ข้อเท็จจริง ความเห็น คำแนะนำทางวิชาการ หรือเอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๙ ให้ปลัดกระทรวงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นเลขานุการของคณะกรรมการ และมีหน้าที่ และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานวิชาการและงานธุรการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน

(๒) สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อจัดทำนโยบายและมาตรการของประเทศ เกี่ยวกับการลดก๊าซเรือนกระจก การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การจัดการความเสี่ยงและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๓) จัดเก็บและรวบรวมข้อมูลก๊าซเรือนกระจกและข้อมูลด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศเพื่อสนับสนุนการกำหนดนโยบาย และการรายงานข้อมูลตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

(๔) ส่งเสริมความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานหรือคณะกรรมการของรัฐ รัฐบาลต่างประเทศ องค์กรระหว่างประเทศ และภาคเอกชนเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) จัดทำและเสนอแผนแม่บท แผนลดก๊าซเรือนกระจก แผนการปรับตัว และแผนการจัดสรรสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย และพันธกรณีระหว่างประเทศต่อคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบดำเนินการตามมาตรา ๑๕ (๗)

(๖) จัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐและทุกภาคส่วน ให้เป็นไปในทิศทางที่มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนแม่บท แผนลดก๊าซเรือนกระจก แผนการปรับตัว และแผนการจัดสรรสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และรายงานผลการติดตามและประเมินผลดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อกำกับการปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด และเผยแพร่ผลการดำเนินงานต่อสาธารณชนผ่านทางช่องทางต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

(๗) จัดเวทีสาธารณะเพื่อนำเสนอแผนแม่บท แผนลดก๊าซเรือนกระจก แผนการปรับตัว แผนการจัดสรรสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาสังคม ภาคการศึกษา และภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นให้เป็นหน้าที่ และอำนาจของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

หมวด ๓

เป้าหมายการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย

มาตรา ๒๐ ให้กรมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ แก้ไข เพิ่มเติม หรือปรับปรุง เป้าหมาย การลดก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศของประเทศไทย พันธกรณีระหว่างประเทศ หรือความรู้ทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไปหรือพัฒนาขึ้นในสาระสำคัญ

มาตรา ๒๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕ ให้หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนกำหนดเป้าหมาย แผนปฏิบัติการ และมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในแต่ละภาคส่วนให้สอดคล้องกันกับ เป้าหมายของประเทศ ตลอดจนดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามระยะเวลาที่กำหนด

หมวด ๔

แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ

มาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน และความเห็นชอบของ คณะรัฐมนตรีจัดทำมีแผนระดับชาติ เรียกว่า “แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ” เพื่อเป็นกรอบการดำเนินการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทยตามระยะเวลาที่กำหนด

แผนแม่บทตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้ เว้นแต่จะกำหนด วันใช้บังคับเป็นอย่างอื่น และให้กรมเผยแพร่แผนแม่บทให้ประชาชนทราบทางระบบสารสนเทศของกรมด้วย

ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีภารกิจตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทมีหน้าที่ดำเนินการตามหน้าที่ และอำนาจของตนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บท

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่การแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงแผนแม่บทด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๒๓ แผนแม่บทต้องประกอบด้วยรายละเอียดอย่างน้อยดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดระยะเวลาการใช้บังคับ

(๒) รายงานสถานการณ์ของประเทศไทย ซึ่งต้องประกอบด้วย ข้อมูลปริมาณการปล่อย ก๊าซเรือนกระจก การคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในฉากทัศน์ต่าง ๆ และผลกระทบจากการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๓) เป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย เป้าหมายด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ และยุทธศาสตร์ระยะยาวในการบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย

(๔) แนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทที่เป็นรูปธรรม ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การกำหนด หน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบดำเนินการตามแผนแม่บท รวมทั้งบทบาท ทิศทางความร่วมมือ และ แนวทางสนับสนุนภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้นำแผนแม่บทไปดำเนินการ

(๕) แนวทางการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของบุคคล และชุมชนตามมาตรา ๖

(๖) แนวทางการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติตามแผนแม่บท

มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการติดตามความคืบหน้าของการดำเนินการตามแผนแม่บทให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติตามแผนดังกล่าวรายงานผลการดำเนินการให้กรมทราบภายในระยะเวลาและรายการที่กรมกำหนด

ให้กรมมีหน้าที่และอำนาจในการติดตามและสนับสนุนการดำเนินการตามแผนแม่บทของหน่วยงานของรัฐ และให้กรมจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการตามแผนแม่บทเสนอต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วยความคืบหน้าในการดำเนินการ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหา และให้เปิดเผยรายงานดังกล่าวต่อสาธารณะผ่านระบบสารสนเทศของกรมด้วย

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่ความปรากฏต่อคณะกรรมการว่าการดำเนินการของหน่วยงานใดไม่สอดคล้องกับแผนแม่บท หรือมีความคืบหน้าการดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนดังกล่าว คณะกรรมการอาจสั่งให้กรมหรือกับหน่วยงานนั้นเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาอุปสรรคให้ได้ข้อยุติ หรืออาจมีข้อเสนอแนะการดำเนินการไปยังรัฐมนตรีเจ้าสังกัดของหน่วยงานนั้นก็ได้

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องไม่รายงานความคืบหน้าของการดำเนินการตามแผนแม่บท หรือมีปัญหาอุปสรรคสำคัญในการดำเนินการตามแผนดังกล่าว หรือเกิดความขัดแย้งระหว่างการปฏิบัติตามแผนกับการดำเนินการตามนโยบายที่สำคัญอื่นของรัฐ ให้คณะกรรมการรายงานปัญหาอุปสรรค หรือความขัดแย้งนั้นไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการทบทวนแผนแม่บททุกห้าปี เว้นแต่เมื่อมีเหตุจำเป็นจะทบทวนแผนแม่บทก่อนถึงกำหนดระยะเวลาการทบทวนก็ได้

ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการทบทวนตามวรรคหนึ่งเสนอต่อคณะรัฐมนตรี โดยต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์ผลการดำเนินการตามแผนแม่บท ร่วมกับข้อมูลด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย พันธกรณีระหว่างประเทศ รวมถึงความคิดเห็นของประชาชนอย่างรอบคอบ และให้เปิดเผยรายงานดังกล่าวให้ประชาชนทราบทางระบบสารสนเทศของกรม

หมวด ๕

การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ส่วนที่ ๑

การจัดทำข้อมูลและองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนการวางแผนและขับเคลื่อนการดำเนินการเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

มาตรา ๒๗ ให้กรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำฐานข้อมูลกลางด้านภูมิอากาศของประเทศซึ่งประชาชนเข้าถึงได้ทางระบบสารสนเทศได้อย่างทั่วถึง เพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลการคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการประเมินความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ โดยอย่างน้อยต้องปรากฏข้อมูล ดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลการคาดการณ์ภูมิอากาศและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ ในอนาคต ในฉากทัศน์ต่าง ๆ

(๒) ข้อมูลการประเมินความเสี่ยงและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในอนาคตด้านการจัดการน้ำ การเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร การท่องเที่ยว การสาธารณสุข การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และการตั้งถิ่นฐานและความมั่นคงของมนุษย์

(๓) รายการอื่นตามที่กรมประกาศกำหนด

การนำเสนอข้อมูล และการปรับปรุงข้อมูลตาม (๑) และ (๒) ให้เป็นปัจจุบัน ให้เป็นไปตามที่กรมประกาศกำหนด

มาตรา ๒๘ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำฐานข้อมูลกลางด้านภูมิอากาศของประเทศ ให้กรมมีอำนาจเข้าถึงหรือเรียกข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานอื่นของรัฐที่ครอบครองข้อมูลนั้นหรือมีอำนาจเรียกข้อมูลนั้นตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๒๙ ให้กรมอุตุวิทยามีหน้าที่ในการคาดการณ์และจัดทำข้อมูลการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศตามมาตรา ๒๗ (๑) โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูลคาดการณ์ในระยะยาวเกี่ยวกับระดับอุณหภูมิอากาศ และปริมาณน้ำฝนในแต่ละภูมิภาคของประเทศ

มาตรา ๓๐ ให้กรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดให้มีการประเมินผลกระทบและความเสี่ยงที่เกิดขึ้นและคาดว่าจะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในด้านการจัดการน้ำ การเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร การท่องเที่ยว การสาธารณสุข การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การตั้งถิ่นฐานและความมั่นคงของมนุษย์ การคมนาคม และด้านอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยจะประเมินเป็นรายพื้นที่หรือภาคส่วนก็ได้ แต่อย่างน้อยต้องคำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลการคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ

(๒) ข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวข้อง

(๓) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นแก่ประชาชนและชุมชน รวมถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศของประเทศไทย

(๔) ระดับของผลกระทบที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นกับประชาชนกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดหรือภาคส่วนหนึ่งภาคส่วนใดเป็นการเฉพาะ

ให้กรมเสนอผลการประเมินผลกระทบและความเสี่ยงตามวรรคหนึ่งต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ และเผยแพร่ผลการประเมินดังกล่าวในฐานข้อมูลตามมาตรา ๒๗ ด้วย

ความร่วมมือตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามรูปแบบและวิธีการที่กรมกำหนด

มาตรา ๓๑ ให้กรมแจ้งผลการประเมินความเสี่ยงและผลกระทบตามมาตรา ๓๐ ไปยังหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการกำหนดมาตรการป้องกันและรับมือความเสี่ยงและผลกระทบ รวมทั้งแจ้งให้ประชาชนรับทราบตามหน้าที่ และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานนั้น

ในกรณีที่ไม่มีกฎหมายใดกำหนดให้อำนาจดำเนินการป้องกันหรือบรรเทาความเสี่ยง หรือผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้กรมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการต่อไป

มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการประเมินความเสี่ยงและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดส่งหรือเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและข้อมูลที่จำเป็น เพื่อใช้ประกอบการประเมินความเสี่ยงและผลกระทบ ตลอดจนข้อมูลการกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันและบรรเทา

ความเสี่ยงและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานนั้น ให้แก่กรมตามที่กรมร้องขอ

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้จัดทำข้อมูลตามวรรคหนึ่งในรูปแบบดิจิทัล ให้กรมจัดให้มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลนั้นกับหน่วยงานของรัฐที่ครอบครองข้อมูลนั้น ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไขและระเบียบตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัลด้วย

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่กรมเห็นว่าข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐไม่เพียงพอสำหรับการประเมินความเสี่ยงและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ กรมอาจขอให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องสำรวจ จัดเก็บ จัดทำ และจัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และข้อมูลที่จำเป็นเพื่อใช้ประกอบการประเมินความเสี่ยงและผลกระทบเพิ่มเติมให้กรมก็ได้

หากข้อมูลที่ต้องการเพิ่มเติมตามวรรคหนึ่งไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจหรือความรับผิดชอบของหน่วยงานใดของรัฐ ให้กรมเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา และในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการอาจเสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่เกิดปัญหาความขัดแย้งหรืออุปสรรคในการดำเนินงานตามมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ให้กรมหารือกับหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้องและรายงานปัญหาความขัดแย้งหรืออุปสรรคไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อยุติข้อพิพาทหรือสั่งการตามที่เห็นสมควร

ส่วนที่ ๒

แผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ

มาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการจัดทำแผนนโยบาย เรียกว่า “แผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ” เพื่อกำหนดทิศทางของประเทศในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อย่างเป็นรูปธรรม แนวทางการส่งเสริม สนับสนุน และวางแผนขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการปรับตัว เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทยให้สอดคล้องกับแผนแม่บท

แผนการปรับตัวตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้ เว้นแต่จะกำหนดวันใช้บังคับเป็นอย่างอื่น และให้กรมเผยแพร่แผนดังกล่าวต่อสาธารณะผ่านระบบสารสนเทศของกรม

ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีภารกิจตามที่กำหนดไว้ในแผนการปรับตัวมีหน้าที่ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนการปรับตัว

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่การแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงแผนการปรับตัวด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๖ ในการจัดทำแผนการปรับตัว คณะกรรมการอย่างน้อยต้องคำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) ผลการประเมินความเสี่ยงและผลกระทบตามมาตรา ๓๑
- (๒) นโยบายและแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (๓) พันธกรณีระหว่างประเทศและกฎหมายของประเทศไทย
- (๔) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นแก่ประชาชนและชุมชน รวมถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศของประเทศไทย
- (๕) สิทธิในการอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีของประชาชนและชุมชนที่ได้รับการรับรองโดยสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ

(๖) ความพร้อมและงบประมาณของหน่วยงานของรัฐที่ต้องปฏิบัติตามแผน

มาตรา ๓๗ แผนการปรับตัวต้องประกอบด้วยรายละเอียดอย่างน้อยดังต่อไปนี้

(๑) วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการดำเนินงานด้านการปรับตัวเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยเป้าหมายด้านการจัดการน้ำ การเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร การท่องเที่ยว การสาธารณสุข การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การตั้งถิ่นฐาน และความมั่นคงของมนุษย์ และการคมนาคม

(๒) แนวทางและมาตรการเพื่อการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่สมควรดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด การนำมาตรการทางเศรษฐศาสตร์ เช่น ภาษีและเงินอุดหนุน มาใช้เป็นแรงจูงใจให้ปรับตัว การลงทุนภาครัฐอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากระบบเตือนภัยล่วงหน้า รวมถึงการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตลอดจนการเชื่อมโยงกับกฎหมายควบคุมอาคาร โดยมุ่งเน้นไปยังการเพิ่มศักยภาพของประชาชนในการปรับตัวและสร้างสังคมที่ยืดหยุ่น โดยจัดลำดับความสำคัญจากภาคส่วน คำนึงถึงเพศสภาพที่อาจได้รับผลกระทบไม่เท่ากัน กลุ่มคนที่เปราะบาง เช่น ภาคเกษตร ผู้พิการ ผู้ที่ทำงานกลางแจ้ง เป็นต้น การพัฒนานวัตกรรมที่ช่วยในการปรับตัว การจัดการกับระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ และการกำหนดมาตรการเชิงรุกให้สอดคล้องกับผลการประเมินความสูญเสียและความเสียหาย รวมถึงการกำหนดหน่วยงานของรัฐที่ต้องปฏิบัติตามแนวทางหรือมาตรการดังกล่าว

(๓) การประมาณการงบประมาณและการจัดสรรงบประมาณที่ต่อเนื่องและจำเป็นในการปฏิบัติตามแผน

(๔) กำหนดระยะเวลาและตัวชี้วัดของการดำเนินการตามแนวทางและมาตรการเพื่อการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๕) วิธีการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการตามแผน เพื่อปรับปรุงแผนทุกห้าปี

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่กรมเห็นว่าพื้นที่ใดหรือภาคส่วนใดได้รับผลกระทบหรืออาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทั้งรูปแบบรุนแรง เช่น อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง ทะเลกรด เป็นต้น หรือแบบเรื้อรัง เช่น ระบบนิเวศเสื่อมโทรม ความมั่นคงอาหารลดลง การเกษตรตกต่ำ ผลกระทบสุขภาพ เป็นต้น ให้กรมวางแผนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้เสีย และประชาชนในพื้นที่หรือภาคส่วนนั้น ในการจัดทำแนวทางการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงแผนการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติธรรมชาติในระดับท้องถิ่น สำหรับพื้นที่หรือภาคส่วนนั้นเป็นการเฉพาะก็ได้ โดยแนวทางดังกล่าวต้องสอดคล้องกับแผนการปรับตัว และต้องคำนึงถึงเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ และวิถีชีวิตของชุมชนและประชาชนในท้องถิ่นในพื้นที่นั้น หรือลักษณะเฉพาะของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้การเตือนภัยชุมชนโดยเฉพาะในพื้นที่เสี่ยงมีประสิทธิภาพมากขึ้น การคาดการณ์และจัดทำข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐควรมีการอ้างอิงเชื่อมโยงกับข้อมูลเชิงภูมิศาสตร์ด้วย

ภาครัฐควรใช้แนวทางการปรับตัวโดยอาศัยระบบนิเวศ (Ecosystem-based Adaptation: EbA) ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาที่อิงธรรมชาติ (Nature-based Solutions: NbS) เป็นเครื่องมือหลัก เพื่อลดความเสี่ยงและสร้างความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามบริบทของพื้นที่ โดยต้องผ่านการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่อชุมชนในพื้นที่ เพื่อให้ได้ทางเลือกที่มีประสิทธิภาพสูงสุด แต่แนวทางดังกล่าวต้องไม่นำไปใช้เป็นการลงทุนเพื่อผลประโยชน์คาร์บอนเครดิต

เมื่อจัดทำแนวทางตามวรรคหนึ่งแล้วเสร็จ ให้กรมเสนอแนวทางดังกล่าว รวมทั้งประเมินภาระค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบ และให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

มีหน้าที่ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจเพื่อวางแผนการดำเนินงาน และปฏิบัติการให้เป็นไปตามแนวทางนั้น ตลอดจนขอตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปีแห่งพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานได้ หรือขอรับการสนับสนุนตามหมวด ๗

หน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคส่วนหรือประชาชนที่ได้รับผลกระทบหรือ อาจได้รับผลกระทบ มีสิทธิเสนอหรือแจ้งข้อมูลให้กรมดำเนินการตามความในวรรคแรก

ให้มีการกำหนดพื้นที่ต้นแบบอย่างน้อยหนึ่งพื้นที่ ในแต่ละภาคของประเทศ เพื่อเป็นตัวอย่าง ในการปรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับท้องถิ่น

มาตรา ๓๙ เพื่อประโยชน์ในการติดตามความคืบหน้าของการดำเนินการตามแผนการปรับตัว ให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ปฏิบัติตามแผนดังกล่าวรายงานผลการดำเนินการให้กรมทราบภายในระยะเวลา และตามรายการที่กรมกำหนด ให้กรมมีหน้าที่และอำนาจในการติดตามและสนับสนุนการดำเนินการตาม แผนการปรับตัวของหน่วยงานของรัฐ และให้กรมจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการตามแผนการปรับตัว เสนอต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วยความคืบหน้าในการดำเนินการ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหา และให้เปิดเผยรายงานการดำเนินงานดังกล่าวต่อสาธารณะ ผ่านระบบสารสนเทศของกรมด้วย

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่ความปรากฏต่อคณะกรรมการว่าการดำเนินการของหน่วยงานใด ไม่สอดคล้องกับแผนการปรับตัว หรือมีความคืบหน้าการดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน แผนดังกล่าว คณะกรรมการอาจสั่งให้กรมหารือกับหน่วยงานนั้นเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาอุปสรรคให้ได้ข้อยุติ หรืออาจมีข้อเสนอแนะการดำเนินการไปยังรัฐมนตรีเจ้าสังกัดของหน่วยงานนั้นก็ได้

ในกรณีหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องไม่รายงานความคืบหน้าของการดำเนินการตามแผน การปรับตัว หรือมีปัญหา อุปสรรคสำคัญในการดำเนินการตามแผนดังกล่าว หรือเกิดความขัดแย้งระหว่าง การปฏิบัติตามแผนกับการดำเนินการตามนโยบายที่สำคัญอื่นของรัฐ ให้คณะกรรมการรายงานปัญหาอุปสรรค หรือความขัดแย้งนั้น ไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร

หมวด ๖

มาตรฐานการจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๔๑ ให้กรมจัดให้มีมาตรฐานกลางในการจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เรียกว่า “มาตรฐานการจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม” ที่สอดคล้องกับบริบทของประเทศและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความเข้าใจตรงกันและ มีจุดยึดโยงให้นำไปใช้อ้างอิงในการประเมินสถานะการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ วางแผนเชิงกลยุทธ์ กำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการ รวมถึงจัดสรรและใช้เงินทุนได้อย่างมีมาตรฐาน สอดคล้องกัน

ให้จัดตั้งคณะทำงานที่เรียกว่า “คณะทำงานขับเคลื่อนการกำหนดนิยามและจัดกลุ่มกิจกรรม ทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม” ซึ่งต้องประกอบด้วยหน่วยงาน ของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่มีความเชี่ยวชาญ เข้าร่วมเพื่อสะท้อนความเห็นของทุกภาคส่วน โดยคณะทำงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำมาตรฐานการจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

(๒) จัดทำรายละเอียดในแต่ละภาคเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับความจำเป็นเร่งด่วนโดยคำนึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นและความพร้อมในการปรับตัวของแต่ละภาคส่วน

(๓) พัฒนาให้มีหน่วยงานหรือบุคลากรที่รับรองมาตรฐานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมภายในประเทศ

(๔) มีกลไกในการช่วยเหลือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจสีเขียว เช่น กลุ่มเปราะบาง ชุมชน ฯลฯ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการเปลี่ยนผ่านที่เป็นธรรม (Just Transition)

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่การแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงมาตรฐานการจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม และการกำหนดหรือเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบ หรืออำนาจหน้าที่ของคณะทำงานขับเคลื่อนการกำหนดนิยามและจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม โดยอนุโลม

มาตรา ๔๒ การจัดทำมาตรฐานการจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๑ สามารถแบ่งการดำเนินการเป็นระยะตามความเหมาะสมกับบริบทและความจำเป็นของประเทศในด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม โดยให้กรมจัดให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการจัดทำมาตรฐานดังกล่าวด้วย โดยการรับฟังความคิดเห็นต้องมีความทั่วถึง เปิดเป็นสาธารณะ และเป็นไปตามหลักการเปลี่ยนผ่านที่เป็นธรรม

ให้กรมมีอำนาจแก้ไขเพิ่มเติม ปรับปรุง หรือจัดทำใหม่ บรรดามาตรฐานการจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมระยะต่าง ๆ ที่ได้มีการดำเนินงานและใช้อ้างอิงอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ รวมถึงเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบหรืออำนาจหน้าที่ของคณะทำงานขับเคลื่อนการกำหนดนิยามและจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๓ มาตรฐานการจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมในแต่ละระยะ อย่างน้อยต้องประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

(๑) ขอบเขตและวัตถุประสงค์ทางสิ่งแวดล้อมของการจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม อาทิ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ การดูดกลับ หรือดักจับก๊าซเรือนกระจก การปรับตัว การอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน การเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจหมุนเวียน การป้องกันและควบคุมมลพิษ และการป้องกันและฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศ

(๒) ขอบเขต หลักการและเหตุผลในการเลือกภาคเศรษฐกิจที่มีนัยสำคัญ อาทิ พลังงาน ขนส่ง อุตสาหกรรม เกษตรกรรม ของเสีย และป่าไม้

(๓) หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินรายการกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

(๔) เงื่อนไขและตัวชี้วัดสำหรับวิธีการประเมินรายการกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

(๕) กรอบหลักการประเมินผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ทางสิ่งแวดล้อมด้านอื่น ๆ และผลกระทบทางสังคม รวมถึงมาตรการหรือแผนการเยียวยาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

(๖) คำแนะนำสำหรับการทบทวนมาตรฐานการจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับบริบทที่อาจเปลี่ยนแปลงไปในอนาคต

มาตรา ๔๔.ให้นำมาตรฐานการจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ค้ำประกันถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมมาใช้อ้างอิงในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การจัดทำนโยบาย แผน แผนปฏิบัติการ หรือมาตรการลดก๊าซเรือนกระจก การปรับตัว หรือการส่งเสริมการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศและของหน่วยงานรัฐในภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

(๒) การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีของประเทศ

(๓) การใช้เงินของกองทุนตามมาตรา ๑๓๗ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประกาศกำหนด

(๔) การรายงานข้อมูลการดำเนินการลดก๊าซเรือนกระจกของนิติบุคคลตามมาตรา ๔๘

(๕) กรณีอื่นใดตามที่กรมประกาศกำหนด

ความตามวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับหลังจากมาตรฐานการจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ค้ำประกันถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมระยะนั้น ๆ ได้มีการประกาศใช้อ้างอิงตามความสมัครใจไปแล้วอย่างน้อยสามปีขึ้นไป โดยให้ใช้บังคับกับการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐก่อนเป็นเวลาสามปีแล้วจึงใช้บังคับกับเอกชน

หมวด ๗

ข้อมูลก๊าซเรือนกระจก

ส่วนที่ ๑

บัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศ

มาตรา ๔๕ ให้กรมมีหน้าที่จัดให้มีขึ้นซึ่งฐานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้

(๑) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์จากแหล่งกำเนิด

(๒) ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ถูกกักเก็บโดยแหล่งดูดซับก๊าซเรือนกระจกโดยธรรมชาติหรือกิจกรรมของมนุษย์

(๓) ปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกสุทธิตามกรอบระยะเวลาของแผนลดก๊าซเรือนกระจก

ภายใต้บังคับมาตรา ๕๓ ให้กรมจัดให้ประชาชนเข้าถึงฐานข้อมูลตามวรรคหนึ่งได้ทางระบบสารสนเทศของกรม รายการข้อมูล การนำเสนอข้อมูล และการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ให้เป็นไปตามที่กรมกำหนด โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูลก๊าซเรือนกระจกตามสาขาที่กำหนดในแผนลดก๊าซเรือนกระจก และต้องปรับปรุงฐานข้อมูลตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

มาตรา ๔๖ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำฐานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกของประเทศตามมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานของรัฐดังต่อไปนี้มีหน้าที่จัดเก็บและรายงานข้อมูลกิจกรรมแก่กรม

(๑) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

(๒) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๓) กระทรวงคมนาคม

(๔) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๕) กระทรวงพลังงาน

(๖) กระทรวงมหาดไทย

(๗) กระทรวงสาธารณสุข

(๘) กระทรวงอุตสาหกรรม

(๙) หน่วยงานของรัฐอื่นที่คณะกรรมการประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี
รายการข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งต้องจัดเก็บและรายงาน และกำหนดระยะเวลา
การรายงานข้อมูลให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็น คณะกรรมการอาจ
กำหนดให้หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งต้องทวนสอบข้อมูลที่จัดเก็บหรือรายงานตามมาตรฐานที่กำหนดด้วยก็ได้

มาตรา ๔๗ เพื่อประโยชน์ในการได้มาซึ่งข้อมูลก๊าซเรือนกระจก หน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๔๖
มีอำนาจเรียกข้อมูลกิจกรรมจากหน่วยงานอื่นของรัฐซึ่งครอบครองข้อมูลนั้นหรือมีอำนาจเรียกข้อมูลนั้น
ตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๔๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ เมื่อมีความจำเป็นต้องกำหนดหน้าที่
ให้องค์กรรายงานข้อมูลกิจกรรมแก่หน่วยงานของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำฐานข้อมูลก๊าซเรือนกระจก
ตามมาตรา ๔๕ ให้กระทำโดยการออกกฎกระทรวง โดยกฎกระทรวงนั้นอย่างน้อยต้องประกอบด้วยรายการ
ดังต่อไปนี้

(๑) จำพวกของบุคคลหรือนิติบุคคลที่ต้องรายงานข้อมูล

(๒) ข้อมูลกิจกรรมที่ต้องรายงาน

(๓) วิธีการรายงานข้อมูล

(๔) กำหนดระยะเวลาการรายงานข้อมูล

(๕) หน่วยงานของรัฐที่บุคคลต้องรายงานข้อมูลให้สำหรับข้อมูลแต่ละประเภท

(๖) หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล ซึ่งต้องเป็นหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๔๖
ข้อมูลตาม (๒) ต้องเป็นข้อมูลที่จำเป็นต่อการคำนวณปริมาณการปล่อย การกักเก็บ หรือ
การลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ กรมและหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๔๖ ไม่อาจได้ข้อมูลนั้นมาโดยวิธีการอื่น
หรือหากใช้วิธีการอื่นจะเป็นภาระแก่รัฐเกินความจำเป็น

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งอาจกำหนดให้เรื่องที่เป็นรายละเอียดทางเทคนิคหรือเรื่องที่ต้อง
เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีผู้กำกับดูแลหน่วยงานของรัฐ ตาม (๖)
กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาก็ได้

มาตรา ๔๙ ข้อมูลกิจกรรมที่อาจเรียกได้ตามมาตรา ๔๗ และข้อมูลกิจกรรมที่บุคคลต้องรายงาน
ตามมาตรา ๔๘ (๒) ให้กำหนดได้เฉพาะเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ด้านพลังงานและการคมนาคมขนส่ง

(ก) ข้อมูลการเผาไหม้เชื้อเพลิง ในสาขาการผลิตกระแสไฟฟ้า สาขาอุตสาหกรรมการผลิต
และก่อสร้าง สาขาขนส่ง และสาขาอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็เชื้อเพลิงประเภทใด

(ข) ข้อมูลการเล็ดลอดของเชื้อเพลิง จากสาขาการทำเหมืองถ่านหิน และสาขาน้ำมัน
และก๊าซธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็เชื้อเพลิงประเภทใด

(๒) ด้านกระบวนการอุตสาหกรรม

(ก) อุตสาหกรรมโลหะ

(ข) อุตสาหกรรมเคมี

(ค) อุตสาหกรรมโลหะ

(ง) ผลิตภัณฑ์เชื้อเพลิงที่ไม่ได้ใช้เป็นพลังงานและตัวทำละลาย

(จ) อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์
 (ฉ) การใช้สารทดแทนสารทำลายชั้นโอโซน
 (ช) อุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและการใช้สารเปอร์ฟลูออโรคาร์บอน สารซิลเฟอร์
 เฮกซาฟลูออไรด์ และสารไนตรัสออกไซด์

(ซ) อุตสาหกรรมกระดาษและเยื่อกระดาษ และอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม
 (ณ) อุตสาหกรรมซีเมนต์
 (ญ) อุตสาหกรรมปิโตรเคมี
 (ฎ) อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร
 (ฏ) อุตสาหกรรมการบิน และขนส่งทางเรือ

(๓) ด้านการเกษตร

(ก) ข้อมูลจำนวนประชากรสัตว์
 (ข) ข้อมูลการเผาวัสดุการเกษตร
 (ค) ข้อมูลปริมาณปุ๋ยและสารที่ใช้ต่อดินในการเกษตร
 (ง) ข้อมูลพื้นที่เพาะปลูก พื้นที่เก็บเกี่ยวและปริมาณผลผลิตพืชเศรษฐกิจ

(๔) ด้านป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดิน

(ก) ข้อมูลพื้นที่ป่า พื้นที่สวนป่า และข้อมูลการตัดไม้จากสวนป่า
 (ข) ข้อมูลพื้นที่ที่เกิดไฟป่า
 (ค) ข้อมูลพื้นที่เพาะปลูกเกษตรยืนต้น และข้อมูลการตัดไม้จากพื้นที่เพาะปลูกพืชเกษตรยืนต้น
 (ง) ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าเป็นพื้นที่เกษตรหรือพื้นที่อื่น

(๕) ด้านการจัดการของเสีย

(ก) ข้อมูลปริมาณและองค์ประกอบของขยะมูลฝอย
 (ข) ข้อมูลปริมาณของน้ำเสียและปริมาณสารในน้ำเสีย
 (ค) ข้อมูลปริมาณและวิธีการในการกำจัดหรือบำบัดขยะมูลฝอย น้ำเสียหรือของเสีย
 (ง) ข้อมูลการใช้ประโยชน์จากก๊าซมีเทน
 (จ) อุตสาหกรรมที่ผลิตน้ำเสียที่มีสารอินทรีย์

(๖) ข้อมูลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๐ จำพวกของบุคคลที่ต้องรายงานข้อมูลตามมาตรา ๔๘ (๑) ให้กำหนดได้เฉพาะ
 บุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ประกอบกิจการพลังงานตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงาน
 (๒) ผู้ประกอบกิจการโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน
 (๓) เจ้าของโรงงานควบคุมและเจ้าของอาคารควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน
 (๔) บุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๑ ก่อนออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ (๖) หรือมาตรา ๕๐ (๔)
 ต้องจัดให้มีการวิเคราะห์ผลกระทบและการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย และให้นำผลการรับฟัง
 ความคิดเห็นนั้นมาใช้ประกอบการจัดทำกฎกระทรวงนั้นด้วย ทั้งนี้ ให้นำกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำ
 ร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๒ เมื่อฎีกากระทรวงตามมาตรา ๔๘ ใช้บังคับแล้ว ให้บุคคลตามมาตรา ๔๘ (๑) มีหน้าที่จัดเก็บและรายงานข้อมูลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงนั้น

ในกรณีที่ข้อมูลที่ต้องรายงานตามวรรคหนึ่งเป็นข้อมูลเดียวกันกับข้อมูลที่ต้องรายงานให้หน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๔๘ (๕) ทราบตามกฎหมายอื่น หากบุคคลตามมาตรา ๔๘ (๑) ได้รายงานข้อมูลนั้น ตามกฎหมายดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่าเป็นการรายงานข้อมูลตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

ในกรณีที่บุคคลตามมาตรา ๔๘ (๑) ไม่จัดเก็บหรือรายงานข้อมูลตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๔๘ (๖) มีหนังสือแจ้งเตือน โดยให้บุคคลดังกล่าวทราบถึงสาเหตุแห่งการแจ้งเตือนพร้อมทั้ง กำหนดรายการข้อมูลและระยะเวลาในการจัดเก็บและรายงานข้อมูลด้วย

มาตรา ๕๓ ข้อมูลกิจกรรมที่กรมหรือหน่วยงานของรัฐได้มาหรือครอบครองอยู่ ซึ่งเป็นข้อมูล เฉพาะบุคคลหรือเฉพาะราย หากเป็นความลับทางการค้าตามกฎหมายว่าด้วยความลับทางการค้า ต้องถือเป็น ความลับอย่างเคร่งครัด ผู้ใดจะนำไปเปิดเผยมิได้ เว้นแต่การเปิดเผยนั้นเป็นไปตามความประสงค์ของเจ้าของ ข้อมูล หรือมีกฎหมายบัญญัติเป็นการเฉพาะให้ต้องเปิดเผย ในกรณีที่ข้อมูลใด ๆ ไม่จัดเป็นความลับทางการค้า ผู้ใดจะอาศัยอำนาจหรือสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อขอให้เปิดเผยข้อมูลดังกล่าว ก็สามารถกระทำได้

มาตรา ๕๔ ข้อมูลปริมาณการปล่อย การกักเก็บ หรือการลดก๊าซเรือนกระจกในส่วนใด หากเปิดเผยต่อสาธารณะแล้วจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นการเฉพาะ กรมจะไม่เปิดเผย ข้อมูลนั้นในฐานข้อมูลตามมาตรา ๔๕ ก็ได้

บุคคลซึ่งอาจได้รับความเสียหายหากมีการเปิดเผยข้อมูลตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิยื่นคำร้องต่อ อธิบดีเพื่อมิให้เปิดเผยข้อมูลนั้นในฐานข้อมูลตามมาตรา ๔๕ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ข้อมูลตามวรรคหนึ่ง ได้เปิดเผยต่อสาธารณะตามกฎหมายนี้ โดยให้อธิบดีพิจารณาคำร้องและมีคำสั่งให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับความร้อง

ผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของอธิบดีตามวรรคสองต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ที่คณะกรรมการแต่งตั้ง ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับความร้องนั้น และให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับความร้อง ในกรณีมีเหตุจำเป็น คณะกรรมการพิจารณา อุทธรณ์อาจขยายระยะเวลาการพิจารณาคำร้องออกไปอีกได้ แต่ไม่เกินสามสิบวันให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ ทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในกรณีนี้ ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวัน นับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว

การยื่นคำร้อง การพิจารณาคำร้อง การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคสองและ วรรคสาม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในระเบียบของคณะกรรมการ ในระหว่างนั้นจนกว่า การพิจารณาจะถึงที่สุด กรมจะเปิดเผยข้อมูลนั้นมิได้

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

ส่วนที่ ๒

การรายงานข้อมูลปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกของนิติบุคคล

มาตรา ๕๕ เพื่อประโยชน์ในการขับเคลื่อนมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกหรือระบบภาษี คาร์บอน และระบบซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและตามหมวด ๑๐ ให้นิติบุคคลตามกฎหมาย

เอกชนและนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชนที่มีลักษณะหรือประเภทกิจการที่กำหนดในกฎกระทรวง รวมถึงหน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ มีหน้าที่ตรวจวัดและจัดส่งรายงานปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากกิจการ สถานประกอบการ หรือการดำเนินการอื่นใดของนิติบุคคล และหน่วยงานนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมประกาศกำหนด

การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคหนึ่ง ให้กรมคำนึงถึงการดำเนินการเพื่อให้การตรวจวัดและรายงานปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกมีความสมบูรณ์ ถูกต้อง เหมาะสม และโปร่งใส ตรวจสอบได้ ตลอดจนสอดคล้องและสามารถเทียบเคียงได้ตามหลักสากล ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) จำพวกของข้อมูลที่ต้องรายงาน

(๒) ขอบเขตกิจกรรมการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและประเภทก๊าซเรือนกระจกที่นำมาประเมินปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

(๓) การตรวจวัดปริมาณการปล่อยหรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

(๔) การจัดทำแบบรายงานปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

(๕) การทวนสอบรายงานปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

(๖) การนำส่งรายงานปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

(๗) กำหนดเวลาการตรวจวัดและจัดส่งรายงานปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

มาตรา ๕๖ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดยกเว้นนิติบุคคลผู้มีหน้าที่รายงานตามมาตรา ๕๕ ให้ไม่ต้องมีหน้าที่รายงาน

มาตรา ๕๗ รายงานปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกให้เป็นไปตามแบบและรายละเอียดที่กรมประกาศกำหนด โดยอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลทั่วไปของนิติบุคคล

(๒) ข้อมูลปริมาณการปล่อย การกักเก็บ และการลดก๊าซเรือนกระจกที่ต้องรายงาน

(๓) แผนการตรวจวัดปริมาณการปล่อย กักเก็บ และดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

(๔) เป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

(๕) แผนการดำเนินการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และการดำเนินการลดก๊าซเรือนกระจก

ในรอบปีที่ผ่านมา

(๖) ข้อมูลอื่นใดที่กรมประกาศกำหนด

มาตรา ๕๘ ให้นิติบุคคลภายใต้บังคับตามมาตรา ๕๔ ส่งรายงานปริมาณการปล่อยหรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกในระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่กำหนด ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันสิ้นสุดของแต่ละปี

ให้หน่วยงานทวนสอบทำการทวนสอบความถูกต้องของรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในระบบอิเล็กทรอนิกส์ และให้องค์การทำการตรวจสอบความถูกต้องและรับรองรายงานปริมาณการปล่อยหรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการทวนสอบแล้วตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) รวมถึงจัดเก็บและนำส่งรายงานปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการรับรองแก่กรมหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรการทางเศรษฐศาสตร์ตามหมวด ๑๐ โดยให้คณะกรรมการองค์การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจวัด จัดทำ ทวนสอบและจัดส่งรายงานปริมาณการปล่อยหรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมประกาศ

กำหนด และกำหนดรายละเอียดทางเทคนิคและวิชาการเพิ่มเติมที่จำเป็นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๕๕

ในกรณีที่องค์การเห็นว่ารายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องไม่ถูกต้อง ไม่สมบูรณ์ หรือมีเอกสารหรือหลักฐานไม่ครบถ้วน ให้องค์การแจ้งให้หน่วยงานทวนสอบที่ดำเนินการทวนสอบ รายงานดังกล่าวทำการแก้ไขหรือส่งเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติม และให้ยื่นรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจก หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกลับมาใหม่ พร้อมทั้งระบุถึงสาเหตุและความผิดพลาดด้วย

มาตรา ๕๙ หากนิติบุคคลไม่จัดส่งรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามมาตรา ๕๘ ให้องค์การมีอำนาจตรวจสอบและวินิจฉัยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของนิติบุคคลดังกล่าว โดยอาจ พิจารณาประกอบกับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในอดีตของนิติบุคคลนั้น และการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ของนิติบุคคลอื่นที่ประกอบกิจการหรือดำเนินการในลักษณะใกล้เคียงกัน โดยให้องค์การเรียกเก็บค่าใช้จ่าย ในการดำเนินการดังกล่าวจากนิติบุคคล ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่องค์การกำหนด

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่นิติบุคคลรายใดประสงค์จะเปลี่ยนแปลงข้อมูลตามมาตรา ๕๘ หรือข้อมูลอื่นใดอันมีผลต่อการคำนวณปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ที่ได้ส่งให้กับองค์การตามมาตรา ๕๘ แล้ว ให้ยื่นคำขอต่อองค์การภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง เพื่อขอให้องค์การรับรองรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามมาตรา ๕๘ ต่อไป

มาตรา ๖๑ ให้กรมเป็นหน่วยงานจัดการระบบรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจก มีอำนาจ และหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีระบบอิเล็กทรอนิกส์หรือแพลตฟอร์มในการรับเก็บรักษา นำส่ง และเปิดเผยข้อมูล รายงานปริมาณการปล่อยหรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจก ตลอดจนมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ของข้อมูลความลับทางการค้าและข้อมูลอื่นใดที่เป็นความลับซึ่งผู้จัดส่งรายงานปริมาณการปล่อยหรือดูดกลับ ก๊าซเรือนกระจกแจ้งว่าเป็นข้อมูลที่เป็นความลับ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมประกาศกำหนด

(๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ ตรวจสอบความถูกต้อง และจัดเก็บข้อมูลและรายงานปริมาณ การปล่อยหรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

(๓) พัฒนา บริหารจัดการ และกำกับดูแลระบบการรายงานปริมาณการปล่อยหรือดูดกลับ ก๊าซเรือนกระจก

(๔) จัดทำมาตรฐาน แนวทาง มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการการจัดการและส่งรายงาน ปริมาณการปล่อยหรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

(๕) แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับข้อมูลก๊าซเรือนกระจก ตลอดจน ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาข้อมูลความลับและเปิดเผยข้อมูลก๊าซเรือนกระจกตามที่กฎหมายกำหนด

(๖) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนหน่วยงานของรัฐและผู้ประกอบการเกี่ยวกับการจัดทำรายงาน ปริมาณการปล่อยหรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

(๗) ประสานงานและเรียกให้หน่วยงานของรัฐจัดเตรียมและส่งมอบข้อมูลใด ๆ ที่หน่วยงาน ของรัฐนั้นครอบครองอยู่ เพื่อประโยชน์ในการจัดการข้อมูลก๊าซเรือนกระจก

(๘) ดำเนินการอื่นใดเกี่ยวกับการจัดการระบบรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

มาตรา ๖๒ นิติบุคคลต้องจัดให้มีการทวนสอบรายงานปริมาณการปล่อยหรือดูดกลับ ก๊าซเรือนกระจกโดยหน่วยงานทวนสอบซึ่งเป็นผู้ได้รับการรับรองระบบงานในสาขาที่เกี่ยวข้องตามกฎหมาย ว่าด้วยการมาตรฐานแห่งชาติและได้รับการขึ้นทะเบียนกับองค์การ

คุณสมบัติและการขึ้นทะเบียนของหน่วยงานทวนสอบ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่องค์การกำหนด

หน่วยงานทวนสอบมีหน้าที่ทวนสอบความถูกต้องของรายงานปริมาณการปล่อยหรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกตามหลักเกณฑ์และวิธีการทวนสอบที่กรมและองค์การกำหนดตามมาตรา ๖๑

มาตรา ๖๓ หน่วยงานทวนสอบและผู้ปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานทวนสอบต้องไม่มีส่วนได้เสียกับนิติบุคคลที่ต้องจัดทำและส่งรายงานปริมาณการปล่อยหรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

มาตรา ๖๔ เพื่อประโยชน์ในการทวนสอบรายงานปริมาณการปล่อยหรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่ซึ่งเป็นที่ตั้งของกิจการ สถานประกอบการ หรือสถานที่ดำเนินการอื่นใดของนิติบุคคลนั้น ให้หน่วยงานทวนสอบมีอำนาจเข้าตรวจสอบสถานที่ดังกล่าวได้ตามความเหมาะสม โดยต้องแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบล่วงหน้าอย่างน้อยห้าวันทำการ

ในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานทวนสอบ ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกแก่หน่วยงานทวนสอบตามสมควรในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคแรก

มาตรา ๖๕ นิติบุคคลต้องเก็บรักษารายงานปริมาณการปล่อยหรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจก ข้อมูลเกี่ยวกับรายงานปริมาณการปล่อยหรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจก ข้อมูลประกอบการคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจก และเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการส่งรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกไว้ไม่ต่ำกว่าเจ็ดปี นับตั้งแต่วันที่ส่งรายงานเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

มาตรา ๖๖ กรมอาจพิจารณาเปิดเผยข้อมูลจากรายงานปริมาณการปล่อยหรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจก และข้อมูลประกอบการคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกของนิติบุคคลให้กับหน่วยงานของรัฐอื่นที่ร้องขอได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นการทำให้นิติบุคคลได้รับความเสียหายจากการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามที่มีกฎหมายกำหนดไว้

มาตรา ๖๗ กรมต้องเปิดเผยข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกหรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกที่ปรากฏอยู่ในรายงานปริมาณการปล่อยหรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจก ผ่านระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมเพื่อให้สาธารณชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว

มาตรา ๖๘ นิติบุคคลมีสิทธิยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อกรมเพื่อไม่ให้มีการเปิดเผยข้อมูล หากมีเหตุผลพิเศษที่เชื่อได้ว่าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือละเมิดสิทธิในความลับทางการค้าตามกฎหมายว่าด้วยความลับทางการค้าอย่างมีนัยสำคัญ

กรมต้องวินิจฉัยคำร้องดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้อง คำวินิจฉัยของกรมให้ถือเป็นที่สุด

มาตรา ๖๙ มิให้ถือว่าข้อมูลดังต่อไปนี้ที่ปรากฏในรายงานปริมาณการปล่อยหรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกเป็นข้อมูลที่เป็นความลับ

(๑) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกรวมสุทธิของกิจการ สถานประกอบการ หรือการดำเนินการอื่นใดของบุคคล รวมถึงปริมาณดังกล่าวซึ่งจำแนกตามขอบเขตกิจกรรมการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

(๒) ปริมาณการดูดกลับก๊าซเรือนกระจกสุทธิจากการดำเนินการของนิติบุคคล รวมถึงปริมาณดังกล่าวซึ่งจำแนกตามพื้นที่หรือสถานประกอบการ

(๓) ข้อมูลอื่นใดที่กรมประกาศกำหนด

มาตรา ๗๐ กรณีที่กรมจำเป็นต้องใช้ข้อมูลการปล่อยหรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกและข้อมูลประกอบกรณาคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจก หรือเอกสารอื่นใดที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐใด กรมอาจร้องขอให้หน่วยงานของรัฐนั้นจัดส่งข้อมูลดังกล่าวได้

เมื่อกรมได้รับข้อมูลดังกล่าวแล้ว มีหน้าที่เก็บรักษาข้อมูลดังกล่าวไว้เป็นความลับ

หมวด ๘

การลดก๊าซเรือนกระจก

มาตรา ๗๑ ให้คณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการ เรียกว่า “แผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ” เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐตามเป้าหมายด้านการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยให้สอดคล้องกับแผนแม่บท

แผนลดก๊าซเรือนกระจกตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้ เว้นแต่จะกำหนดวันใช้บังคับเป็นอย่างอื่น และให้กรมเผยแพร่แผนดังกล่าวต่อสาธารณะผ่านระบบสารสนเทศของกรม

ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีภารกิจตามที่กำหนดไว้ในแผนลดก๊าซเรือนกระจกมีหน้าที่ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนลดก๊าซเรือนกระจก

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่การแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุง แผนลดก๊าซเรือนกระจกด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๗๒ ในการจัดทำแผนลดก๊าซเรือนกระจก คณะกรรมการอย่างน้อยต้องคำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) นโยบายและแผนการพัฒนาของประเทศ

(๒) ชีตความสามารถในการดำเนินงานของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

(๓) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นแก่ประชาชนและชุมชน รวมถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศของประเทศไทย

(๔) สิทธิในการอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีของประชาชนและชุมชนที่ได้รับการรับรองโดยสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ รวมถึงสิทธิมนุษยชนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สิทธิที่จะมีชีวิต อีสรภาพ และความปลอดภัย สิทธิในมาตรฐานการดำรงชีพ หน้าที่รับผิดชอบร่วมกัน และอีสรภาพจากการลีดรอนสิทธิโดยรัฐหรือบุคคลใด

(๕) พันธกรณีระหว่างประเทศและกฎหมายของประเทศไทย

มาตรา ๗๓ แผนลดก๊าซเรือนกระจก ต้องประกอบด้วยรายละเอียดอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดระยะเวลาการใช้บังคับ

(๒) รายงานสถานการณ์การลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย

(๓) เป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ซึ่งรวมถึงเป้าหมายรายสาขตามกรอบระยะเวลาของแผนลดก๊าซเรือนกระจก

(๔) นโยบายและมาตรการเพื่อลดก๊าซเรือนกระจกตามเป้าหมาย

(๕) การประมาณการงบประมาณสำหรับการปฏิบัติตามแผน

(๖) กำหนดระยะเวลาการดำเนินนโยบายและมาตรการตาม (๔)

(๗) แนวทางการดำเนินงานร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๗๔ เพื่อประโยชน์ในการติดตามความคืบหน้าของการดำเนินการตามแผนลดก๊าซเรือนกระจก ให้องค์กรของรัฐซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติตามแผนดังกล่าวรายงานผลการดำเนินการให้กรมทราบภายในระยะเวลาและรายการที่กรมกำหนด

ให้กรมมีหน้าที่และอำนาจในการติดตามและสนับสนุนการดำเนินการตามแผนลดก๊าซเรือนกระจกของหน่วยงานของรัฐ และให้กรมจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการตามแผนลดก๊าซเรือนกระจกเสนอต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วยความคืบหน้าในการดำเนินการ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาและให้เปิดเผยรายงานดังกล่าวต่อสาธารณะผ่านระบบสารสนเทศของกรมด้วย

มาตรา ๗๕ นิติบุคคลและบุคคลมีหน้าที่ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ในกรณีที่ความปรากฏต่อคณะกรรมการว่าการดำเนินการของหน่วยงานใดไม่สอดคล้องกับแผนลดก๊าซเรือนกระจก หรือมีความคืบหน้าการดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนดังกล่าว คณะกรรมการอาจสั่งให้กรมหรือกับหน่วยงานนั้นเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาอุปสรรคให้ได้ข้อยุติ หรืออาจมีข้อเสนอแนะการดำเนินการไปยังรัฐมนตรีเจ้าสังกัดของหน่วยงานนั้นก็ได้

ในกรณีหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องไม่รายงานความคืบหน้าของการดำเนินการตามแผนลดก๊าซเรือนกระจก หรือมีปัญหาอุปสรรคสำคัญในการดำเนินการตามแผนดังกล่าว หรือเกิดความขัดแย้งระหว่างการปฏิบัติตามแผนกับการดำเนินการตามนโยบายที่สำคัญอื่นของรัฐ ให้คณะกรรมการรายงานปัญหา อุปสรรคหรือความขัดแย้งนั้นไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา สั่งการตามที่เห็นสมควร

หมวด ๙

ระบบภาษีคาร์บอน

ส่วนที่ ๑

ภาษีและค่าธรรมเนียมคาร์บอน

มาตรา ๗๖ เพื่อความจำเป็นในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้งาน มีหน้าที่เสียภาษีคาร์บอน

การกำหนดอัตราภาษีให้เป็นแบบอัตราก้าวหน้า และตามลำดับอุตสาหกรรมหรือกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อ โดยรายละเอียดของการประเมินและกำหนดอัตราภาษี รวมถึงหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจัดเก็บภาษีและการจัดการเงินรายได้ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

รัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศกำหนดลักษณะและประเภทผลิตภัณฑ์ที่จะเรียกเก็บภาษีตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๗๗ เพื่อส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจก ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้งานตามที่กำหนด มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมคาร์บอน

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและการจัดการเงินรายได้ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๗๘ ผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์ไปยังต่างประเทศที่มีข้อกำหนดให้เสียภาษีและหรือค่าธรรมเนียมคาร์บอน ให้ดำเนินการเสียภาษีและหรือค่าธรรมเนียมที่ต้นทาง ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๗๙ ในการเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมคาร์บอน จะกำหนดให้เรียกเก็บจากผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายก็ได้ โดยให้กรมสรรพสามิต กรมศุลกากร และกรมสรรพากรมีอำนาจ หน้าที่ในการเรียกเก็บจากผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายตามลำดับ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

ส่วนที่ ๒ การชำระภาษี และเบี้ยปรับ

มาตรา ๘๐ ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามมาตรา ๗๖ และค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๗๗ ชำระภาษีและค่าธรรมเนียม ตามเงื่อนไข และภายในระยะเวลาที่หน่วยงานที่รับผิดชอบในการเรียกเก็บภาษี ประกาศกำหนด

มาตรา ๘๑ ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามมาตรา ๗๖ และค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๗๗ มีหน้าที่เสียเบี้ยปรับในกรณีและตามอัตราดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ได้ยื่นแบบรายการเสียภาษีหรือชำระค่าธรรมเนียมภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้เสียเบี้ยปรับอีกสองเท่าของเงินภาษีหรือค่าธรรมเนียม

(๒) ในกรณีที่ได้ยื่นแบบรายการเสียภาษีหรือชำระค่าธรรมเนียม แต่จำนวนภาษีหรือค่าธรรมเนียมที่ต้องชำระขาดไป ให้เสียเบี้ยปรับอีกหนึ่งเท่าของเงินภาษีหรือค่าธรรมเนียมที่ชำระขาดไปนั้น

รัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศกำหนดงดหรือลดเบี้ยปรับตามวรรคหนึ่งได้

มาตรา ๘๒ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามมาตรา ๗๖ หรือชำระค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๗๗ ไม่ชำระภาษีหรือค่าธรรมเนียม หรือชำระไม่ครบถ้วน หรือไม่ชำระภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ผู้นั้นเสียเงินเพิ่มในอัตราร้อยละหนึ่งจุดห้าต่อเดือน โดยไม่รวมเบี้ยปรับ

มาตรา ๘๓ การคำนวณเงินเพิ่มตามมาตรา ๘๒ ให้เริ่มนับเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา ยื่นรายการหรือนำส่งภาษีหรือค่าธรรมเนียม จนถึงวันชำระหรือนำส่งภาษีหรือค่าธรรมเนียม แต่เงินเพิ่มที่คำนวณได้มิให้เกินจำนวนภาษีหรือค่าธรรมเนียมที่ต้องเสียแล้วแต่กรณี ไม่ว่าภาษีหรือค่าธรรมเนียมที่ต้องเสียหรือนำส่งนั้นจะเกิดจากการประเมินหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานหรือคำวินิจฉัยอุทธรณ์หรือคำพิพากษาของศาล

ส่วนที่ ๓ การลดหย่อนและยกเว้นภาษี

มาตรา ๘๔ รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดเงื่อนไขให้บุคคลผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามมาตรา ๗๖ หรือค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๗๗ ได้รับการลดหย่อนหรือยกเว้น

- (๑) ภาษีหรือค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๘๐ ที่ต้องชำระทั้งหมดหรือบางส่วน
- (๒) เบี้ยปรับตามมาตรา ๘๑ หรือเงินเพิ่มตามมาตรา ๘๒ ที่ต้องชำระทั้งหมดหรือบางส่วน

มาตรา ๘๕ นิติบุคคลที่สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากแหล่งกำเนิดได้ตามเป้าหมายที่กำหนดโดยไม่มีการชดเชย สามารถใช้สิทธิลดหย่อนภาษีได้ หลักเกณฑ์ตามกฎหมายกระทรวงที่กำหนด

ส่วนที่ ๔ การคืนภาษี

มาตรา ๘๖ บุคคลผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามมาตรา ๗๖ หรือค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๗๗ สามารถยื่นขอคืนภาษีตามส่วนจากหน่วยงานที่เรียกเก็บภาษีได้ในกรณีบุคคลผู้มีหน้าที่เสียภาษีหรือค่าธรรมเนียมได้รับการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีหรือค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๘๔

การขอคืนภาษีตามวรรคหนึ่งต้องกระทำภายในระยะเวลาหนึ่งปี หลังจากได้รับได้ใช้สิทธิหักลบจากคาร์บอนเครดิตหรือการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีหรือค่าธรรมเนียม แล้วแต่กรณี

มาตรา ๘๗ ในกรณีที่การคืนภาษีหรือค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๘๖ เกิดจากความผิดพลาดให้บุคคลผู้ที่ได้รับเงิน คืนเงินดังกล่าวให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบตามจำนวนที่ได้รับมาโดยผิดพลาดไป เว้นแต่หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบจะใช้สิทธิเรียกร้อง หลังจากระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่มีการคืนภาษีหรือค่าธรรมเนียมผิดพลาดไป

ส่วนที่ ๕ การจัดการรายได้

มาตรา ๘๘ เงินภาษีและค่าธรรมเนียมก๊าซเรือนกระจกจากผลิตภัณฑ์

- (๑) ให้นำส่งคลังเป็นรายได้ของแผ่นดิน หรือ
- (๒) ให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ

(๓) ให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินและแบ่งสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสัดส่วนร้อยละ สี่สิบของรายได้ทั้งหมด หรือตามสัดส่วนหรือหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและแผนดำเนินการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติเห็นชอบ

มาตรา ๘๙ เบี้ยปรับตามมาตรา ๘๑ และเงินเพิ่มตามมาตรา ๘๒ ให้ถือเป็นเงินภาษีหรือค่าธรรมเนียม

- (๑) ให้นำส่งคลังเป็นรายได้ของแผ่นดิน หรือ
- (๒) ให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ

(๓) ให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินและแบ่งสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสัดส่วนร้อยละ สี่สิบของรายได้ทั้งหมด หรือตามสัดส่วนหรือหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและแผนดำเนินการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติเห็นชอบ

ส่วนที่ ๖
อุทธรณ์

มาตรา ๙๐ เมื่อได้รับหนังสือแจ้งผลประเมินภาษีและค่าธรรมเนียมก๊าซเรือนกระจกในผลิตภัณฑ์ที่ต้องชำระตามพระราชบัญญัตินี้ บุคคลผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามมาตรา ๗๖ หรือค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๗๗ มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อกรมภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งประเมิน

การพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

หมวด ๑๐
ระบบซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ส่วนที่ ๑
การกำกับดูแลระบบซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

มาตรา ๙๑ ให้องค์การกำหนดเพดานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกรายอุตสาหกรรม ตั้งเป้าหมายลดก๊าซเรือนกระจก และจำกัดสัดส่วนในการซื้อสิทธิการปล่อยก๊าซเรือนกระจกแบบก้าวหน้าในรายอุตสาหกรรม

มาตรา ๙๒ ให้กรมกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายใต้กรอบเพดานปริมาณที่องค์การกำหนด รับผิดชอบงานธุรการของคณะอนุกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำและปรับปรุงร่างแผนจัดสรรเสนอต่อคณะอนุกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิ
(๒) จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการตามแผนจัดสรรเสนอต่อคณะอนุกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิ

(๓) จัดให้มีระบบทะเบียนและบัญชีเพื่อการจัดการข้อมูลเกี่ยวกับระบบการซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมถึงบัญชีของนิติบุคคลควบคุมแต่ละรายเพื่อการจัดสรรสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และระบบการซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

(๔) ดำเนินการให้นิติบุคคลควบคุมได้รับการจัดสรรสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามแผนจัดสรร

(๕) ดำเนินการให้มีการประมูลสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ให้ความรู้ คำแนะนำและคำปรึกษาแก่ภาคเอกชน หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ เพื่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และดำเนินการให้มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ และบุคคลทั่วไปเพื่อส่งเสริมและสร้างความเข้าใจในการพัฒนาระบบซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

(๗) ดำเนินการให้มีการร่วมมือทางด้านวิชาการ สนับสนุนการปฏิบัติตามหรือส่งเสริมหลักการของข้อตกลงระหว่างประเทศอันเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หรือสนับสนุนกิจการอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) รายงานปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ต่อคณะกรรมการกำกับดูแลระบบซื้อขายสิทธิ

(๙) ปฏิบัติการให้เป็นไปตามมติของคณะอนุกรรมการกำกับดูแลระบบซื้อขายสิทธิ หรือตามที่คณะอนุกรรมการกำกับดูแลระบบซื้อขายสิทธิมอบหมาย หรือตามที่พระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม ภายใต้บังคับของวรรคหนึ่งให้องค์การสามารถดำเนินงานตาม (๓) (๔) (๕) และ (๖) หรือการดำเนินงานอื่นใดที่จำเป็นต่อการจัดการระบบการซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ตามที่ได้รับมอบหมาย

มาตรา ๙๓ ให้มีคณะอนุกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะอนุกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก” ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบให้การดำเนินการระบบการซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกบรรลุเป้าหมายและปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัตินี้และหมวดนี้ ซึ่งประกอบไปด้วย

(๑) รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงพลังงาน ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหกคน ให้อธิบดีกรมกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิ เป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความสามารถเป็นที่ประจักษ์ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และด้านพลังงาน หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับระบบการซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการ

มาตรา ๙๔ ให้คณะอนุกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาเห็นชอบและปรับปรุงแผนจัดสรร

(๒) ผลักดัน กำกับ ดูแล และติดตามการดำเนินการระบบการซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

(๓) กำหนดแนวทางและมาตรการเกี่ยวกับการรักษาเสถียรภาพของตลาดซื้อขายสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยความรวดเร็ว เพื่อให้สามารถใช้นโยบายและมาตรการดังกล่าวได้อย่างเร็วที่สุด

(๔) กำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมแผนการเพื่อเชื่อมโยงระบบการซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยกับระบบการซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในระดับสากล

(๕) ออกประกาศ ระเบียบ หรือปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย หรือตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิ

หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม องค์ประกอบและวิธีการปฏิบัติหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ของคณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิ และเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ส่วนที่ ๒

แผนการจัดสรรสิทธิการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

มาตรา ๙๕ ให้กรมจัดทำแผนชื่อว่า “แผนการจัดสรรสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก” ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทซึ่งมีระยะเวลาระหว่างสามถึงห้าปี โดยมีกลไกในการลดสิทธิแบบก้าวหน้าในทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลง เสนอต่อคณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิและคณะกรรมการเพื่อพิจารณา และเมื่อเห็นชอบแล้ว ให้ประกาศแผนจัดสรรในราชกิจจานุเบกษาอย่างน้อยหกเดือนก่อนเวลาเริ่มต้นของระยะเวลาจัดสรร แผนจัดสรร อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (๑) จำนวนสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดเพื่อจัดสรรภายใต้แผนจัดสรร
- (๒) จำนวนสิทธิ ระยะเวลา หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดสรรสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามระยะเวลาจัดสรรและตามแต่ละปีดำเนินการ แยกตามแต่ละประเภทและชนิดของโครงการหรือกิจการ
- (๓) ชนิดหรือประเภทของก๊าซเรือนกระจกที่ถูกควบคุม
- (๔) ขอบเขตของกิจการการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ถูกควบคุม
- (๕) จำนวนสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่สำรองไว้เป็นสิทธิสำรอง
- (๖) จำนวนสูงสุดของสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและระยะเวลาที่สามารถเก็บหรือหักกลับสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้
- (๗) จำนวนสูงสุดของสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและระยะเวลาที่สามารถยืมสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้
- (๘) จำนวนสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกซึ่งจัดสรรโดยวิธีการประมูล
- (๙) เรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับระบบการซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙๖ ในการจัดทำหรือปรับปรุงแผนจัดสรร ให้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนบุคคล และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นอย่างทั่วถึง

ขั้นตอนและการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นตามวรรคหนึ่งให้กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการ

มาตรา ๙๗ ให้กรมจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการตามแผนจัดสรรให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันที่สิ้นสุดระยะเวลาจัดสรรของแผนจัดสรร เสนอต่อคณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิ โดยต้องแสดงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ และเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือป้องกันปัญหาและอุปสรรคนั้นเพื่อประกอบการจัดทำแผนจัดสรรในคราวต่อไป

ส่วนที่ ๓

การกำหนดนิติบุคคลควบคุม

มาตรา ๙๘ ให้คณะกรรมการกำกับดูแลระบบซื้อขายสิทธิจัดทำประเภทและชนิดของโครงการหรือกิจการของนิติบุคคลตามกฎหมายเอกชนและนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชนที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมที่จะกำหนดให้เป็นนิติบุคคลควบคุม เพื่อเสนอต่อรัฐมนตรี และเมื่อรัฐมนตรีเห็นชอบ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา

ให้กรมกำหนดรายชื่อนิติบุคคลที่ดำเนินโครงการหรือประกอบกิจการและปล่อยปริมาณก๊าซเรือนกระจกตามวรรคหนึ่งเป็นนิติบุคคลควบคุมในระยะเวลาจัดสรรนั้น โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาอย่างน้อยห้าเดือนก่อนวันเริ่มต้นของระยะเวลาจัดสรร

นิติบุคคลควบคุมตามวรรคสองต้องดำเนินการลงทะเบียนตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิประกาศกำหนด

มาตรา ๙๙ นิติบุคคลที่ไม่ใช่นิติบุคคลควบคุมตามมาตรานี้อาจยื่นคำขอต่อกรมเพื่อขออนุญาตเป็นนิติบุคคลควบคุม โดยยื่นคำขอล่วงหน้าอย่างน้อยหกเดือนก่อนวันเริ่มต้นของปีดำเนินการและเมื่อได้รับอนุญาตจากกรม ให้กรมประกาศชื่อนิติบุคคลดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาอย่างน้อยห้าเดือนก่อนวันเริ่มต้นของปีดำเนินการ และให้ถือว่านิติบุคคลนั้นเป็นนิติบุคคลควบคุมตั้งแต่วันที่เริ่มต้นของปีดำเนินการนั้นจนสิ้นสุดระยะเวลาจัดสรรนั้น

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตเป็นนิติบุคคลควบคุมโดยสมัครใจตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐๐ กรมอาจกำหนดให้นิติบุคคลที่มีสถานะกลายเป็นนิติบุคคลที่ดำเนินโครงการหรือประกอบกิจการและปล่อยปริมาณก๊าซเรือนกระจกตามที่กำหนดมาตรา ๙๘ ในระหว่างระยะเวลาจัดสรรนั้น เนื่องจากการเปิดสถานประกอบกิจการใหม่ การเปลี่ยนแปลง หรือการขยายตัวของกิจการหรือโครงการเป็นนิติบุคคลควบคุมโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาอย่างน้อยห้าเดือนก่อนวันเริ่มต้นของปีดำเนินการ และให้ถือว่านิติบุคคลนั้นเป็นนิติบุคคลควบคุมตั้งแต่วันที่เริ่มต้นของปีดำเนินการนั้นจนสิ้นสุดระยะเวลาจัดสรรนั้น

ส่วนที่ ๔

การจัดสรรสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

มาตรา ๑๐๑ นิติบุคคลควบคุมอาจยื่นคำขอเพื่อรับการจัดสรรสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อกรมอย่างน้อยสี่เดือน ก่อนวันเริ่มต้นของระยะเวลาจัดสรร หรือก่อนวันเริ่มต้นของปีดำเนินการที่เข้าร่วมในกรณีที่เป็นนิติบุคคลควบคุมโดยสมัครใจ หรือนิติบุคคลควบคุมใหม่ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ตามที่คณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิประกาศกำหนด ให้กรมจัดสรรสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้แก่นิติบุคคลควบคุมตามจำนวน หลักเกณฑ์ ระยะเวลาและวิธีการที่คณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิประกาศกำหนดซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนจัดสรร

มาตรา ๑๐๒ ให้กรมแจ้งผลการจัดสรรสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามมาตรา ๙๘ ให้แก่นิติบุคคลควบคุมแต่ละราย อย่างน้อยสองเดือนก่อนวันเริ่มต้นของระยะเวลาจัดสรร หรือก่อนวันเริ่มต้นของปีดำเนินการที่เข้าร่วมในกรณีที่เป็นนิติบุคคลควบคุมโดยสมัครใจหรือนิติบุคคลควบคุมใหม่

มาตรา ๑๐๓ กรมอาจจัดสรรสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้แก่นิติบุคคลควบคุมเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงจำนวนสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่จะจัดสรรให้แก่นิติบุคคลควบคุม ในกรณีดังนี้

(๑) มีการปรับปรุงแผนจัดสรร

(๒) มีการเปิดสถานประกอบกิจการใหม่ การเปลี่ยนแปลง หรือการขยายตัวของกิจการหรือโครงการของนิติบุคคลควบคุมในระหว่างระยะเวลาจัดสรร

กรณีตามวรรคหนึ่ง (๑) หรือ (๒) นิติบุคคลควบคุมดังกล่าวอาจยื่นคำขอเพื่อรับการจัดสรร สิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มเติม หรือขอเปลี่ยนแปลงสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อกรม ภายในสามเดือนนับแต่วันสิ้นสุดของปีดำเนินการที่มีเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้น

ให้กรมพิจารณาคำขอตามวรรคสอง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะอนุกรรมการกำกับดูแล ระบบการซื้อขายสิทธิประกาศกำหนดและให้แจ้งผลพิจารณาให้นิติบุคคลควบคุมดังกล่าวทราบภายในห้าเดือน นับแต่วันสิ้นสุดของปีดำเนินการดังกล่าว

มาตรา ๑๐๔ กรมอาจเพิกถอนสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกกับนิติบุคคลควบคุม ไม่ว่าทั้งหมดหรือส่วนใดส่วนหนึ่ง ในกรณีดังนี้

(๑) มีการปรับปรุงแผนจัดสรร

(๒) นิติบุคคลควบคุมเล็ก หรือหยุดพักการดำเนินโครงการหรือการประกอบกิจการ หรือไม่สามารถดำเนินโครงการ หรือประกอบกิจการได้ตามกำหนดระยะเวลาเดิม

(๓) นิติบุคคลควบคุมได้รับสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

หากมีเหตุการณ์ตามวรรคหนึ่ง (๒) เกิดขึ้น ให้นิติบุคคลควบคุมที่เกี่ยวข้องแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับ เหตุการณ์ดังกล่าวพร้อมเอกสารประกอบให้แก่กรมทราบภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น

หลักเกณฑ์ และวิธีการในการเพิกถอนสิทธิตามมาตรา นี้ให้เป็นไปตามที่คณะอนุกรรมการ กำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐๕ ให้กรมดำเนินการจัดสรรสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยวิธีการประมูล ตามที่กำหนดในแผนจัดสรร และให้กรมประกาศหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการประมูลซึ่งต้อง สอดคล้องกับแผนจัดสรร

มาตรา ๑๐๖ ให้กรมจัดสรรสิทธิสำรองจากจำนวนสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมด ในแผนการจัดสรรเพื่อสำรองไว้ใช้ในการจัดสรรให้แก่นิติบุคคลควบคุมใหม่

ส่วนที่ ๕

การซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

มาตรา ๑๐๗ สิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสามารถโอน รับโอน ซื้อ ขาย หรือจำหน่าย โดยประการอื่นระหว่างนิติบุคคลควบคุมด้วยกันเอง ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน โดยการแสดงเป็นหน่วยต้น คาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ตามระเบียบที่คณะอนุกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิประกาศกำหนด คณะอนุกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิอาจออกระเบียบเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เพื่อให้นิติบุคคลอื่นใดนอกเหนือจากนิติบุคคลควบคุมสามารถโอน รับโอน ซื้อ ขาย หรือ จำหน่ายโดยประการอื่นตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๐๘ การโอน รับโอน ซื้อ ขาย หรือจำหน่ายโดยประการอื่นซึ่งสิทธิในการปล่อย ก๊าซเรือนกระจกให้มีผลเมื่อจดทะเบียนกับกรมตามระเบียบที่คณะอนุกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขาย สิทธิประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐๙ กรมอาจจัดตั้ง ดำเนินการ หรือมอบหมายให้บุคคลอื่นจัดตั้งหรือดำเนินการ ศูนย์การซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมถึงกิจการอื่นใดที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวข้องตาม ระเบียบที่คณะอนุกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิประกาศกำหนด

มาตรา ๑๑๐ มิให้บุคคลใดให้บริการเป็นศูนย์การซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกหรือกิจการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน นอกจากศูนย์การซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามมาตรา ๑๐๙

มาตรา ๑๑๑ กรมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิอาจใช้มาตรการเพื่อรักษาเสถียรภาพของตลาดการซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกหากเหตุการณ์ต่อไปนี้เกิดขึ้นหรือน่าจะเกิดขึ้น

(๑) ราคาเฉลี่ยในช่วงระยะเวลาหกเดือนติดต่อกันของสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเกินกว่าราคาเฉลี่ยในช่วงสองปีก่อนหน้าในอัตราส่วนที่คณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิประกาศกำหนด

(๒) อุตสาหกรรมโอน รับโอน ซื้อ ขาย หรือจำหน่ายโดยประการอื่นซึ่งสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในระยะเวลาอันสั้นตามที่คณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิประกาศกำหนด

(๓) เหตุอื่นใดที่จำเป็นต้องมีมาตรการเพื่อรักษาเสถียรภาพตามที่คณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิประกาศกำหนด

เมื่อกรมใช้หรือระงับการใช้มาตรการเพื่อรักษาเสถียรภาพของตลาดการซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ให้กรมประกาศหลักการและเหตุผล รายละเอียดและข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องสำหรับการใช้หรือการระงับการใช้มาตรการดังกล่าวนี้

มาตรา ๑๑๒ มาตรการเพื่อรักษาเสถียรภาพของตลาดการซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีดังนี้

(๑) จัดสรรสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มเติมโดยไม่เกินร้อยละยี่สิบห้าของสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เป็นสิทธิสำรอง

(๒) กำหนดจำนวนสูงสุดหรือต่ำสุดในการถือสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามที่คณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิประกาศกำหนด

(๓) เพิ่มเติม แก๊ซ เปลี่ยนแปลงใด ๆ เกี่ยวกับการเวนคืน เก็บ ยืม และหักกลบสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ตามที่กำหนดใน ส่วนที่ ๗ ของหมวดนี้

(๔) วิธีการอื่นใดตามที่คณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๖

การตรวจสอบปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

มาตรา ๑๑๓ ให้นิติบุคคลควบคุมเป็นนิติบุคคลที่ต้องจัดทำและส่งรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามหมวด ๗ โดยหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำและส่งรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ใช้บังคับตามหมวด ๗ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๑๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรี มีอำนาจเข้าตรวจตราในสถานที่ของนิติบุคคลควบคุม และเรียกให้นิติบุคคลควบคุมส่งมอบข้อมูลใด ๆ ได้ตามความเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการดังนี้

(๑) การตรวจสอบความถูกต้องของรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามหมวด ๗

(๒) การตรวจสอบปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกกรณีนิติบุคคลควบคุมไม่จัดทำหรือส่งรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามมาตรา ๕๙

(๓) การจัดสรร การเปลี่ยนแปลง การหักกลบ และการเพิกถอนสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ส่วนที่ ๗

การเวนคืน เกือบ ยืม และหักกลบสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

มาตรา ๑๑๕ นิติบุคคลควบคุมต้องเวนคืนสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในจำนวนที่เท่ากับปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการรับรองตามมาตรา ๑๑๓ ให้แก่กรมภายในหกเดือนนับตั้งแต่วันที่สิ้นสุดของแต่ละปีดำเนินการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิประกาศกำหนด

สิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่จะต้องเวนคืนตามวรรคหนึ่งต้องเป็นสิทธิที่ได้จัดสรรให้ในปีดำเนินการที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกนั้น เว้นแต่ได้มีการเก็บสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกนั้นตามมาตรา ๑๑๖

สิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับจัดสรรให้ในปีดำเนินการใด ไม่มีการเวนคืนตามวรรคหนึ่งหรือเก็บสิทธิตามมาตรา ๑๑๖ นี้ให้สิทธิดังกล่าวมีผลเป็นการยกเลิกในวันที่ถัดไปหลังครบระยะเวลาหกเดือนนับตั้งแต่วันที่สิ้นสุดของปีดำเนินการนั้น

มาตรา ๑๑๖ นิติบุคคลที่ถือสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอาจเก็บสิทธิดังกล่าวเพื่อใช้ในการเวนคืนสิทธิในปีดำเนินการถัดไปโดยขอยื่นคำขอต่อบรรณภายในสิบวันหลังจากที่กรมแจ้งผลการรับรองปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้แก่นิติบุคคลควบคุมทราบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิประกาศกำหนด

ให้กรมพิจารณาคำขอตามวรรคหนึ่งและแจ้งผลการพิจารณาให้แก่นิติบุคคลดังกล่าวทราบภายในสิบวันนับตั้งแต่วันที่ยื่นคำขอ

จำนวนสูงสุดและระยะเวลาที่สามารถเก็บสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในแผนจัดสรร

มาตรา ๑๑๗ นิติบุคคลที่ประสงค์จะยืมสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปีดำเนินการถัดไป อาจยื่นคำขออนุญาตต่อบรรณภายในสิบวันหลังจากที่กรมแจ้งผลการรับรองปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้แก่นิติบุคคลควบคุมทราบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิประกาศกำหนด

ให้กรมพิจารณาคำขอตามวรรคหนึ่งและแจ้งผลการพิจารณาให้แก่นิติบุคคลดังกล่าวทราบภายในสิบวันนับตั้งแต่วันที่ยื่นคำขอ

จำนวนสูงสุดที่นิติบุคคลสามารถยืมสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ต้องไม่เกินร้อยละสิบของสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่จะต้องเวนคืนของนิติบุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ จำนวนที่อนุญาตให้ยืมและระยะเวลาให้เป็นไปตามที่กำหนดในแผนจัดสรร

มาตรา ๑๑๘ นิติบุคคลควบคุมอาจนำคาร์บอนเครดิตที่เข้าขายตามเกณฑ์และคุณสมบัติที่คณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิกำหนด เพื่อยื่นคำขอต่อกรมให้แปลงเป็นสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเรียกว่า “สิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกแบบหักกลบ” ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ

ที่คณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิประกาศกำหนดจำนวนสูงสุดและระยะเวลาของสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกแบบหักกลบที่สามารถใช้เพื่อการเวนคืนได้ตามมาตรา ๑๑๕ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในแผนจัดสรร

มาตรา ๑๑๙ คาร์บอนเครดิตที่สามารถแปลงเป็นสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ตามมาตรา ๑๑๘ ต้องเกิดขึ้นจากโครงการที่ได้รับการรับรองโดยกรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิประกาศกำหนด

มาตรา ๑๒๐ ผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์ไปยังต่างประเทศที่มีข้อกำหนดให้จ่ายราคาคาร์บอนในรูปแบบของสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งคำนวณจากก๊าซเรือนกระจกที่ปลดปล่อยในระหว่างการผลิตสินค้าได้ให้ดำเนินการหักกลบสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ต้นทาง ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

ส่วนที่ ๘

อุทธรณ์

มาตรา ๑๒๑ นิติบุคคลควบคุม หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียใดไม่พอใจในเรื่องดังต่อไปนี้ ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อกรมได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้

(๑) การกำหนดนิติบุคคลควบคุมตามมาตรา ๙๘ หรือมาตรา ๙๙ ให้ยื่นอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่กรมได้ออกประกาศ

(๒) การจัดสรรสิทธิตามมาตรา ๙๕ ให้ยื่นอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่กรมแจ้งผลการจัดสรร

(๓) การเพิ่มเติมและเปลี่ยนแปลงสิทธิตามมาตรา ๑๐๓ ให้ยื่นอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่กรมแจ้งผล

(๔) การเพิกถอนสิทธิตามมาตรา ๑๐๔ ให้ยื่นอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่กรมแจ้งผล

หมวด ๑๑

คาร์บอนเครดิต

มาตรา ๑๒๒ คาร์บอนเครดิตที่ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ภายในประเทศหรือวัตถุประสงค์ระหว่างประเทศต้องเป็นคาร์บอนเครดิตที่ได้รับการรับรองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

มาตรา ๑๒๓ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการคาร์บอนเครดิตให้เป็นไปตามนโยบายและสนับสนุนการดำเนินงานและการบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ให้กรมเสนอแนวทางและกลไกการบริหารจัดการคาร์บอนเครดิตของประเทศต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเห็นชอบและนำไปใช้ปฏิบัติแก่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๒๔ หน่วยงานสามารถชดเชยการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้โดยการซื้อคาร์บอนเครดิตได้จนถึงปี ๒๕๗๘ ซึ่งเป็นปีเป้าหมายที่ประเทศไทยจะเป็นกลางทางคาร์บอน หลังจากนั้นหน่วยงานจะไม่

สามารถชดเชยการปล่อยก๊าซเรือนกระจกด้วยการซื้อคาร์บอนเครดิตได้ ต้องดำเนินการลดหรือดูดกลับและกักเก็บเท่านั้น เพื่อมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ๒๕๙๓ หรือตามระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนดในยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำของประเทศ

มาตรา ๑๒๕ ในกรณีให้เห็นสมควรนำคาร์บอนเครดิตที่เกิดจากกิจกรรมการลดก๊าซเรือนกระจกที่ตั้งอยู่นอกประเทศมาใช้ในการแสดงผลการดำเนินงานหรือการบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ให้กรมเสนอแนวทางการดำเนินการดังกล่าวต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเห็นชอบและใช้ในการทำความเข้าใจกับประเทศซึ่งกิจกรรมการลดก๊าซเรือนกระจกตั้งอยู่และดำเนินการให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติของความตกลงระหว่างประเทศ

มาตรา ๑๒๖ การใช้คาร์บอนเครดิตเพื่อวัตถุประสงค์ระหว่างประเทศ ต้องสอดคล้องกับกรอบความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี และได้รับอนุญาตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ประกาศกำหนดในกฎกระทรวง

เพื่อวัตถุประสงค์ตามวรรคหนึ่ง ให้กรมมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) จัดเก็บค่าธรรมเนียมการให้อนุญาตการใช้คาร์บอนเครดิตเพื่อวัตถุประสงค์ระหว่างประเทศ โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดเก็บให้เป็นไปตามที่ประกาศกำหนดในกฎกระทรวง

(๒) ปรับข้อมูลปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศในการแสดงผลการดำเนินงานและการบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ เพื่อหลีกเลี่ยงการนับซ้ำของผลการลดก๊าซเรือนกระจกจากคาร์บอนเครดิตที่ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ระหว่างประเทศ และรายงานข้อมูลตามแนวปฏิบัติของความตกลงระหว่างประเทศ

(๓) การดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นเกี่ยวกับการใช้คาร์บอนเครดิตเพื่อวัตถุประสงค์ระหว่างประเทศตามที่ประกาศกำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒๗ ในกรณีที่ความตกลงระหว่างประเทศกำหนดให้กิจกรรมการลดก๊าซเรือนกระจกได้รับคำรับรองจากประเทศ ซึ่งกิจกรรมการลดก๊าซเรือนกระจกนั้นตั้งอยู่ก่อนขอรับการขึ้นทะเบียนหรือในการดำเนินการตามกลไกที่จัดตั้งขึ้นตามความตกลงระหว่างประเทศนั้น เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการให้คณะกรรมการองค์การมีอำนาจและหน้าที่ในการรับรองกิจกรรมการลดก๊าซเรือนกระจกตามมาตรฐานระหว่างประเทศที่ตั้งอยู่ภายในประเทศ และกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการดังกล่าว

การให้คำรับรองตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการรับรองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) เพื่อวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๒๒ ด้วย

มาตรา ๑๒๘ ให้องค์การจัดให้มีระบบตรวจวัด รายงาน และทวนสอบปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกเพื่อให้การรับรองคาร์บอนเครดิตสำหรับการใช้คาร์บอนเครดิตเพื่อวัตถุประสงค์ภายในประเทศ และวัตถุประสงค์ระหว่างประเทศ ตลอดจนระบบทะเบียนสำหรับติดตามการถ่ายโอนและการใช้คาร์บอนเครดิตเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว

มาตรา ๑๒๙ โครงการคาร์บอนเครดิตที่ได้รับการรับรอง ต้องเป็นไปตามกรอบของข้อตกลงปารีส พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อที่ ๖.๔ โดยมีหลักการดังต่อไปนี้

(๑) ทุก ๆ หนึ่งตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (tCO₂eq) ต้องเป็นการป้องกันไม่ให้ก๊าซเรือนกระจกถูกปล่อยออกมา หรือดูดซับออกจากชั้นบรรยากาศได้จริง

(๒) การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มเติมที่นอกเหนือไปจากสถานการณ์ปกติ (Business As Usual: BAU) หรือเป็นกิจกรรมที่นอกเหนือจากที่กฎหมายบังคับให้ทำ

(๓) คาร์บอนเครดิตที่ถูกนำไปชดเชยแล้วจะต้องถูกหักออกจากบัญชีผู้พัฒนาโครงการ และจะไม่มี การนับซ้ำ

(๔) โครงการต้องทำอย่างรัดกุม เพื่อลดการรั่วไหลของก๊าซเรือนกระจก หรือป้องกันไม่ให้เกิด การปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกในพื้นที่อื่นนอกโครงการ

(๕) โครงการที่เป็นรูปธรรมจะสามารถตรวจสอบย้อนกลับไปยังแหล่งกำเนิดได้

(๖) ก๊าซเรือนกระจกต้องไม่สามารถกลับคืนสู่ชั้นบรรยากาศได้ในระยะเวลาเป็นร้อยปี อันเป็น การดูดซับถาวร

(๗) แบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมระหว่างผู้มีหุ้นส่วนในโครงการ

(๘) มีกลไกป้องกันทางสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนที่ดูแลทรัพยากรมีส่วนร่วม ในการออกแบบโครงการ เพื่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันทุกฝ่าย

มาตรา ๑๓๐ คาร์บอนเครดิตภาคป่าไม้ที่ได้รับการรับรอง ต้องเป็นไปตาม “หลักการให้ฉันทานุมัติ ที่ได้รับการรับรู้ บอกรับแจ้งล่วงหน้า และเป็นอิสระสำหรับชนเผ่าพื้นเมือง” (Free, Prior and Informed consent: FPIC) ซึ่งเป็นกลไกคุ้มครองสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองตามปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous People: UNDRIP 2007) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือจากล่างขึ้นบนของประชากรพื้นเมือง ชุมชน ท้องถิ่นก่อนที่จะเริ่มพัฒนาบนที่ดินของบรรพบุรุษหรือการใช้ทรัพยากรในดินแดนของประชากรพื้นเมือง ชุมชน ท้องถิ่น

มาตรา ๑๓๑ ให้องค์การกำหนดช่วงอายุของแต่ละเครดิต เพื่อเป็นเครดิตที่สามารถใช้ชดเชย การปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้จริงในช่วงเวลานั้น ๆ

มาตรา ๑๓๒ ผู้ประกอบธุรกิจคาร์บอนเครดิตต้องขึ้นทะเบียนการประกอบธุรกิจคาร์บอนเครดิต กับคณะกรรมการองค์การ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการองค์การประกาศกำหนด

มาตรา ๑๓๓ ผู้ใดประสงค์ประกอบการเป็นศูนย์ซื้อขายคาร์บอนเครดิต ให้ทำความตกลงกับ องค์การเพื่อเชื่อมโยงระบบของศูนย์ซื้อขายคาร์บอนเครดิตกับระบบทะเบียนขององค์การ

การทำความตกลงตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่องค์การกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการองค์การ

มาตรา ๑๓๔ ผู้ให้บริการรับรองคาร์บอนเครดิตตามมาตรฐานอิสระจากกิจกรรมการลด ก๊าซเรือนกระจก ที่เกิดขึ้นภายในประเทศ ต้องมีมาตรฐานในการให้การรับรองคาร์บอนเครดิตไม่ต่ำกว่า มาตรฐานที่องค์การกำหนด และมีหน้าที่รายงานการดำเนินการต่อองค์การตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่องค์การ ประกาศกำหนด

หมวด ๑๒

กองทุนการเปลี่ยนผ่านสีเขียว การปรับตัวและรับมือภัยพิบัติ

ส่วนที่ ๑

การจัดตั้ง รายได้และการใช้จ่ายเงินของกองทุน

มาตรา ๑๓๕ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนการเปลี่ยนผ่านสีเขียว การปรับตัวและรับมือภัยพิบัติ” (Green Transition and Adaptation Fund) ในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยยึดตามหลักการปฏิบัติการเพื่อเสริมพลังด้านสภาพภูมิอากาศ (Action for Climate Empowerment) อย่างครบถ้วน โดยมีวัตถุประสงค์ของกองทุน ดังนี้

๑) ส่งเสริมและสนับสนุน การสร้างความตระหนักถึงปัญหาและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้ประชาชนในทุกระดับ ผ่านการประชาสัมพันธ์ รมณรงค์ กิจกรรมชุมชน หรือกิจกรรมอื่นใดที่สอดคล้องกับมาตรานี้

๒) ศึกษาวิจัย หรือสนับสนุนการวิจัย หรืออบรมสัมมนาเกี่ยวกับผลกระทบและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๓) พัฒนาขีดความสามารถ ศักยภาพในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของชุมชน เยาวชน องค์กรเอกชน องค์กรสาธารณประโยชน์ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานรัฐอื่นๆ

๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างอาชีพและทักษะอาชีพ เพื่อส่งเสริมการบรรเทาผลกระทบ การปรับตัว และการสร้างความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้ประชาชนในทุกระดับ โดยเฉพาะประชาชนที่อาชีพและทักษะมีความเกี่ยวข้องกับกิจการเชื้อเพลิงฟอสซิล ผ่านหลักสูตรกิจกรรมชุมชน หรือกิจกรรมอื่นใดที่สอดคล้องกับมาตรานี้

๕) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มเด็ก เยาวชน และผู้มีส่วนได้เสีย ในเวทีการประชุมทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ

๖) ชดเชยผู้เสียหายหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยยึดหลักการช่วยเหลืออย่างเพียงพอ เป็นธรรม เข้าถึงง่าย และทันทางที่

๗) ช่วยเหลือ อุดหนุนกระบวนการเปลี่ยนผ่านจากพลังงานฟอสซิลไปสู่พลังงานสะอาด โดยเฉพาะภาคประชาชน

ให้กองทุนตามวรรคหนึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นหน่วยงานรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๑๓๖ เงินรายได้ของกองทุน ประกอบด้วย

(๑) เงินงบประมาณแผ่นดินที่รัฐบาลอุดหนุนหรือจัดสรรให้

(๒) เงินค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นจากกลไกการถ่ายโอนคาร์บอนเครดิตระหว่างประเทศ

(๓) เงินค่าปรับทางปกครองตามหมวด ๑๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้

(๔) เงินรายได้ที่เกิดขึ้นจากมาตรการ หรือกลไกต่าง ๆ ภายใต้พระราชบัญญัติฉบับนี้

(๕) เงินรายได้ที่เกิดขึ้นจากกลไกการซื้อขายสิทธิการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ให้ใช้เป็นทุน

หมุนเวียน

(๖) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับจากภาคเอกชนทั้งภายในและภายนอกประเทศ รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ

(๗) เงินรายได้ หรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้เพื่อดำเนินมาตรการส่งเสริมตามหมวด ๑๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้

(๘) เงินจากดอกผลและผลประโยชน์ใดๆ ที่เกิดจากกองทุนนี้

(๙) เงินอื่น ๆ ที่ได้รับมาเพื่อดำเนินการกองทุนนี้

เงินและทรัพย์สินของกองทุนที่ได้รับตามวรรคหนึ่ง ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐและกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง

มาตรา ๑๓๗ เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้จ่ายเพื่อสร้างเสริมความเข้าใจ และความเข้มแข็งให้กับองค์กรภาคประชาสังคมและชุมชนในการปรับตัวและบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และดำเนินมาตรการส่งเสริมอื่น ๆ ตามหมวด ๑๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้

(๒) ให้ราชการส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจกู้ยืม เพื่อจัดให้มีมาตรการส่งเสริมตามหมวด ๑๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้

(๓) ให้เอกชนกู้ยืม ในกรณีที่บุคคลนั้นมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๔) เป็นเงินช่วยเหลือและอุดหนุนกิจการใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หรือที่เกี่ยวกับการบรรเทาผลกระทบอันเกิดจากมาตรการภาคบังคับด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควรและโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและแผนการดำเนินงานการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ

(๕) เป็นเงินชดเชยผู้เสียหายหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๖) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน

(๗) กิจการอื่นใดตามที่คณะกรรมการกองทุนประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและแผนการดำเนินงานการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดสรรเงิน รวมถึงสัดส่วนของการใช้จ่ายเงินเพื่อกิจการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

มาตรา ๑๓๘ ภายใต้วัตถุประสงค์ของมาตรา ๑๓๕ ให้กองทุนมีอำนาจกระทำกิจการดังต่อไปนี้

(๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่าง ๆ

(๒) ก่อตั้งสิทธิ หรือกระทำนิติกรรมใดๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร

(๓) หาประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน

(๔) เผยแพร่ข้อมูลและประชาสัมพันธ์การดำเนินการของกองทุน

ส่วนที่ ๒

การบริหารจัดการกองทุน

มาตรา ๑๓๙ ให้มีคณะกรรมการกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๒) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

(๓) ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

(๔) ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

(๕) อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(๖) อธิบดีกรมบัญชีกลาง

(๗) อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม

(๘) อธิบดีกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

(๙) อธิบดีกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

(๑๐) อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

- (๑๑) เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๑๒) ผู้อำนวยการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)
- (๑๓) ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
- (๑๔) ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร
- (๑๕) ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- (๑๖) ประธานสภาหอการค้าไทย
- (๑๗) ประธานสมาคมธนาคารไทย

(๑๘) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินแปดคน โดยมีอย่างน้อยกึ่งหนึ่งมาจากภาคประชาสังคมที่ดำเนินกิจกรรมด้านคุ้มครองสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ ซึ่งคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและแผนการดำเนินงานการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติแต่งตั้งเป็นกรรมการ และอธิบดีกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้นำความในมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกองทุนโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔๐ ให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาจัดสรรเงินกองทุนเพื่อใช้ตามกิจการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๓๗ ตามลำดับความสำคัญ

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ระเบียบ และวิธีการขอจัดสรรหรือขอกู้ยืมเงินกองทุน

(๓) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ และวิธีดำเนินงานของผู้จัดการกองทุน ตลอดจนวิธีการประสานงานระหว่างคณะกรรมการกองทุน และผู้จัดการกองทุน

(๔) วางระเบียบการรับเงินและเบิกจ่ายเงินกองทุน

(๕) กำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินที่กู้ยืมจากกองทุนตามมาตรา ๑๓๗ รวมทั้งอัตราดอกเบี้ยและหลักประกันตามความจำเป็นและเหมาะสม

(๖) กำหนดอัตราส่วนและหลักเกณฑ์สำหรับการหักเงินค่าบริการและค่าปรับส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๑๓๖

(๗) จัดทำรายงานการรับจ่ายเงินของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและแผนการดำเนินงานการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและแผนการดำเนินงานการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติกำหนด

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ การกำหนดระเบียบตาม (๒) (๓) หรือ (๔) และการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) หรือ (๕) ของคณะกรรมการกองทุนจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและแผนการดำเนินงานการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ

คณะกรรมการกองทุนอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาและปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการกองทุนจะมอบหมายก็ได้

มาตรา ๑๔๑ การจัดสรรเงินกองทุนให้ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ทำการกู้ยืมตามมาตรา ๑๓๗ ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและแผนการดำเนินงานการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติกำหนด เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการกองทุนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและแผนการดำเนินงานการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติอาจจัดสรรเงินกองทุนให้ราชการ

ส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนรายหนึ่งรายใดก็ย่อมเงินกองทุนได้ โดยมีกำหนดระยะเวลาเป็นพิเศษ และจะกำหนดให้ลดอัตราดอกเบี้ยหรือยกเว้นดอกเบี้ยตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๑๔๒ ให้อธิบดีกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม หรือสถาบันการเงิน หรือนิติบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้ง เป็นผู้จัดการกองทุน

ผู้จัดการกองทุนตามวรรคหนึ่งต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียอย่างมีนัยยะสำคัญในกิจการหรือโครงการที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุน หรือประกอบกิจการอื่นใดที่อยู่ภายใต้บังคับระบบซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและระบบภาษีคาร์บอนในผลิตภัณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้

การมีส่วนได้เสียอย่างมีนัยยะสำคัญตามวรรคสองให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

มาตรา ๑๔๓ ผู้จัดการกองทุนมีอำนาจและหน้าที่บริหารจัดการกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้

มาตรา ๑๔๔ การบัญชีของกองทุนให้จัดทำตามหลักสากลตามแบบและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

มาตรา ๑๔๕ คณะกรรมการกองทุนต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงินและการบัญชี ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๔๖ ให้ผู้จัดการกองทุนจัดทำงบการเงิน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบดุลและบัญชีทำการ ส่งให้ผู้สอบบัญชี ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นสุดปีบัญชีทุกปี

ในทุกรอบปี ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือบุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของกองทุน และทำบันทึกรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการกองทุน

เพื่อการตามวรรคสอง ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของกองทุน สอบถามผู้จัดการ ผู้ตรวจสอบภายใน เจ้าหน้าที่และลูกจ้างของกองทุน และเรียกให้ส่งสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๑๔๗ ให้ผู้จัดการกองทุนจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการกองทุนเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันสิ้นปีบัญชี

รายงานตามวรรคหนึ่งให้มีรายละเอียดผลงาน งบการเงินของกองทุน และรายงานของผู้สอบบัญชี

มาตรา ๑๔๘ คณะกรรมการกองทุนจะทำการประเมินผลงานของกองทุนทุกสิ้นปี

มาตรา ๑๔๙ เงินกองทุนการเปลี่ยนผ่านสีเขียว การปรับตัวและรับมือภัยพิบัติที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เก็บรักษาไว้ตามมาตรา ๑๓๕ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนำไปหาดอกผลโดยการฝากออมทรัพย์หรือฝากประจำกับสถาบันการเงินที่เป็นของรัฐ

หมวด ๑๓

มาตรการส่งเสริมการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

มาตรา ๑๕๐ บุคคล วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน ด้านสิ่งแวดล้อมที่ได้ขึ้นทะเบียน องค์กรมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรด้านการศึกษา องค์กรชุมชน สามารถยื่นคำขอรับการสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนเพื่อใช้ในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลกิจกรรมหรือข้อมูลอื่นที่จำเป็นต่อการคำนวณข้อมูลปริมาณก๊าซเรือนกระจก

(๒) การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมด้านการลด ดูดซับ ดักจับ กักเก็บ และหรือใช้ประโยชน์จากก๊าซเรือนกระจก

(๓) การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๔) การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี และสร้างเสริมศักยภาพการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๕) กิจกรรมอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงแผนแม่บท แผนลดก๊าซเรือนกระจก และแผนการปรับตัว

การขอรับและการให้เงินสนับสนุนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขของคณะกรรมการกองทุน

มาตรา ๑๕๑ ภาครัฐสนับสนุนเครื่องมือทางการเงินเพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจสีเขียว เช่น การออกตราสารทุน การค้าประกัน เงินอุดหนุน และเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ สำหรับอุตสาหกรรมที่ลงทุนในกิจกรรมการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากแหล่งกำเนิด โดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขของคณะกรรมการกองทุน

มาตรา ๑๕๒ ให้กรมสรุปผลการดำเนินการมาตรการส่งเสริม ช่วยเหลือและเยียวยาตามหมวดนี้และรายงานให้คณะกรรมการกองทุนทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

หมวด ๑๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๕๓ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้ง คณะกรรมการเปรียบเทียบ เพื่อเปรียบเทียบโทษทางอาญา และพิจารณาค่าปรับทางปกครอง ซึ่งประกอบด้วย ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทนเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูลกิจกรรมนั้น และอธิบดีหรือผู้แทนเป็นกรรมการ และให้ข้าราชการในสังกัดกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมที่อธิบดีแต่งตั้ง เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ อีกไม่เกินสองคน

วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากวาระ การประชุม และวิธีพิจารณาของคณะกรรมการเปรียบเทียบให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนด

ส่วนที่ ๑
โทษทางอาญา

มาตรา ๑๕๔ ผู้ใดบอกกล่าว เผยแพร่ หรือให้คำรับรองข้อความอันเป็นเท็จ รวมถึงการแอบอ้างเกินจริง เพื่อลดทอนความจำเป็นในการแก้ไขปัญหา หรือสร้างภาพลักษณ์ที่รับผิดชอบต่อสังคม แต่อาจไม่ได้มีการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจริง อันอาจก่อให้เกิดความสำคัญผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับการลดก๊าซเรือนกระจก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงสองล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบุคคลควบคุม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งล้านบาทถึงห้าล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๕ ผู้ใดบอกกล่าว เผยแพร่ หรือให้คำรับรองข้อความอันเป็นเท็จหรือข้อความอันอาจก่อให้เกิดความสำคัญผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับราคาซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก หรือข้อมูลอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยประการที่น่าจะทำให้ผลกระทบต่อราคาสหสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกหรือต่อการตัดสินใจในการซื้อสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงสองล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบุคคลควบคุม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งล้านบาทถึงห้าล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๖ ผู้ใดจงใจรายงานข้อมูลอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อมูลอันพึงรายงานตาม มาตรา ๕๒ วรรคหนึ่งเพื่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้หนึ่งผู้ใด ต้องชำระค่าระวางโทษปรับทางปกครองตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสามแสนบาท และปรับอีกวันละไม่เกินสามพันบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๕๗ ผู้ใดส่งรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามมาตรา ๕๘ โดยเจตนาให้ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือไม่ตรงตามความเป็นจริง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๑๕๘ ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศของกรมตามมาตรา ๕๕ หรือไม่ดำเนินการตามมาตรา ๕๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๕๙ หน่วยงานทวนสอบและผู้ทวนสอบการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่รายงานผลการทวนสอบตามมาตรา ๕๘ อันเป็นเท็จหรือไม่ตรงตามความเป็นจริง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๑๖๐ ในกรณีที่หน่วยงานทวนสอบและผู้ทวนสอบการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับทางการค้าของผู้ประกอบการที่ต้องจัดทำและส่งรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามมาตรา ๕๗ หรือโดยเหตุที่เป็นผู้ช่วยในการประกอบอาชีพนั้นแล้วเปิดเผยความลับนั้นในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิของผู้เสียหายที่จะนำความไปฟ้องคดีแพ่ง

มาตรา ๑๖๑ ผู้ใดทำหรือทำให้ผู้อื่นได้รับการจัดสรร การจัดสรรเพิ่มเติม การเปลี่ยนแปลงสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ตามมาตรา ๑๐๑ หรือมาตรา ๑๐๓ โดยทุจริต ต้องชำระค่าปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือสามเท่าของมูลค่าผลประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำดังกล่าว แล้วแต่อย่างใดจะสูงกว่า

มาตรา ๑๖๒ ผู้ใดเวนคืนสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามมาตรา ๑๑๕ โดยใช้สิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกแบบหักกลบตามมาตรา ๑๑๘ โดยทุจริต ต้องชำระค่าปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือสามเท่าของมูลค่าผลประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำดังกล่าว แล้วแต่อย่างใดจะสูงกว่า

มาตรา ๑๖๓ ผู้ประกอบธุรกิจคาร์บอนเครดิตที่ไม่ขึ้นทะเบียนการประกอบธุรกิจคาร์บอนเครดิตกับคณะกรรมการรองการค้า ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๖๔ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการที่คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดขึ้นเพื่อการป้องกัน ฝ้าระวัง ดูแล รักษาสุขภาพอากาศที่ดีต่อสุขภาพ และการจัดการปัญหาสภาพภูมิอากาศที่กระทบต่อสุขภาพ ให้มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๖๕ บรรดาความผิดอาญาตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือเป็นความผิดที่มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกินสองปี ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบได้

ในกรณีที่พนักงานสอบสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่พบว่า บุคคลใดกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วแต่กรณีส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่บุคคลนั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่า คดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ส่วนที่ ๒

โทษทางปกครอง

มาตรา ๑๖๖ ผู้ใดไม่จัดเก็บหรือรายงานข้อมูลกิจกรรมตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง ภายในระยะเวลาที่กำหนดในหนังสือแจ้งเตือนตามมาตรา ๕๒ วรรคสาม โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องชำระค่าปรับทางปกครองตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๖๗ ผู้ใดไม่จัดส่งรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามมาตรา ๕๒ ต้องชำระค่าปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกวันละไม่เกินห้าพันบาท ตลอดเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๖๘ นิติบุคคลควบคุมใดไม่เวนคืนสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกหรือเวนคืนสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกแต่ไม่ครบตามมาตรา ๑๑๕ จะต้องชำระค่าปรับจำนวนไม่เกินสามเท่าของราคาเฉลี่ยของสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในตลาดสำหรับปีดำเนินการที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกนั้นของจำนวนสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ไม่เวนคืนหรือเวนคืนไม่ครบ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทต่อหนึ่งตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

มาตรา ๑๖๙ ผู้ใดไม่ลงทะเบียนตามมาตรา ๙๘ ต้องชำระค่าปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๗๐ ผู้ใดไม่แจ้งข้อมูลตามมาตรา ๑๐๓ ต้องชำระค่าปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือสามเท่าของมูลค่าผลประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำดังกล่าว แล้วแต่อย่างใดจะสูงกว่า

มาตรา ๑๗๑ ผู้ใดขอรับรองหรือได้รับการรับรองโครงการก๊าซเรือนกระจกตามมาตรา ๕๘ โดยทุจริต ต้องชำระค่าปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือสามเท่าของมูลค่าผลประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำดังกล่าว แล้วแต่อย่างใดจะสูงกว่า

มาตรา ๑๗๒ ในกรณีที่การกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการ หรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๑๗๓ บรรดาความผิดทางปกครองตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจออกคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองตามอัตรา หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๗๔ ในกรณีที่ผู้ถูกลงโทษปรับทางปกครองไม่ยอมชำระค่าปรับทางปกครอง ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีหนังสือเตือนให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม และในกรณีที่มีข้อขัดข้องในการบังคับทางปกครองดังกล่าว ให้อธิบดีมีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อบังคับชำระค่าปรับ ในกรณีนี้ ถ้าศาลปกครองเห็นว่าคำสั่งให้ชำระค่าปรับนั้นเป็นที่สุดก็ให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาและบังคับให้มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินขายทอดตลาดชำระค่าปรับได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๗๕ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๑๑ (๑) (๒) (๓) และวรรคสอง เพื่อปฏิบัติหน้าที่เท่าที่จำเป็นไปพลางก่อน แต่ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๗๖ ในวาระเริ่มแรก เพื่อให้การดำเนินการด้านนโยบายและแผนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีความต่อเนื่อง ให้แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๙๓ ที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เป็นแผนแม่บทตามพระราชบัญญัตินี้ และให้แผนที่นำทางการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๓ ที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เป็นแผนลดก๊าซเรือนกระจกตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีการทบทวนแผนดังกล่าวให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๗๗ บรรดาระเบียบ คำสั่ง ประกาศ หรือการดำเนินงานใดๆ ที่ออกตามความในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

.....
.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

พ.ศ. ....

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากการสะสมของก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศโลกปริมาณมหาศาล จากกิจกรรมการพัฒนาของมนุษย์ตั้งแต่ยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมช่วงปี พ.ศ. ๒๒๙๓ - ๒๓๙๓ จนถึงปัจจุบัน เป็นระยะเวลาที่ยาวนานกว่าศตวรรษ ส่งผลให้เกิดสภาวะการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก เป็นที่ชัดเจนแล้วว่าการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้ทวีความรุนแรงขึ้น ส่งผลให้ระดับน้ำทะเลเพิ่มสูงขึ้นจากน้ำแข็งขั้วโลกที่ละลาย และเกิดสภาพอากาศที่สุดขั้ว ได้แก่ คลื่นความร้อน ฝนตกรุนแรงและน้ำท่วมหนัก ภัยแล้งยืดเยื้อ และการเกิดไฟป่าเพิ่มขึ้น ปรากฏการณ์เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อเนื้ออย่างกว้างขวาง ก่อให้เกิดความสูญเสียและความเสียหายในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความพร้อมใช้ของน้ำและการผลิตอาหาร สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี เมือง การตั้งถิ่นฐาน และโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศ ด้วยเหตุนี้ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยจึงให้ความสำคัญกับการดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งในด้านของการบรรเทาผลกระทบโดยการจำกัดปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศ การเตรียมพร้อมรับมือปรับตัวกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น และการจัดการกับความสูญเสียและความเสียหายที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติที่เกี่ยวข้องกับสภาพภูมิอากาศ

นอกจากนี้ เพื่อเป็นการอนุวัติการอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๓๕ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC 1992) อันมีสถานะเป็นกฎหมายแม่ของพิธีสารเกียวโต พ.ศ. ๒๕๔๐ (Kyoto Protocol 1997) และข้อตกลงปารีส พ.ศ. ๒๕๕๘ (Paris Agreement 2015) ที่ประเทศไทยได้ลงนามให้สัตยาบันเข้าร่วมเป็นภาคี ในวันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยกำหนดให้ประเทศภาคีต้องจัดทำบัญชีข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (National Inventory Report) จัดเตรียม สื่อสาร และรักษาการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (Nationally Determined Contribution: NDC) ที่ตั้งใจจะบรรลุอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับแผนที่นำทางการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ (NDC Roadmap) เพื่อดำเนินการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่งผลให้ประเทศไทยต้องดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับการรายงานบัญชีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากแหล่งกำเนิดและปริมาณการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกจากแหล่งดูดซับ รวมทั้งการกำหนดเป้าหมายในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และดำเนินมาตรการเพื่อลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกภายในประเทศให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ดังนั้น เพื่อให้ประเทศไทยมีกลไกการบังคับและส่งเสริมที่เข้มงวดเพื่อให้เกิดการลดก๊าซเรือนกระจกได้ตามเป้าหมายที่กำหนดตามพันธกรณีระหว่างประเทศ แสดงถึงเจตนาจริงและความมุ่งมั่นในฐานะประชาคมโลก เพื่อการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำ ยกระดับความสามารถในการพร้อมปรับตัว พื้นตัวสร้างภูมิคุ้มกันให้ประเทศจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนที่คำนึงถึงความเป็นธรรมด้านสภาพภูมิอากาศทั้งกับนิเวศและชุมชนต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

- ๒.๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. .... (ร่างมาตรา ๑)
- ๒.๒ กำหนดวันมีผลใช้บังคับของพระราชบัญญัตินี้ให้นับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)
- ๒.๓ กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดการปัญหาด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย (ร่างมาตรา ๓)
- ๒.๔ กำหนดคำนิยาม (ร่างมาตรา ๔)
- ๒.๕ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ (ร่างมาตรา ๕)
- ๒.๖ กำหนดสิทธิของบุคคลและชุมชน (ร่างมาตรา ๖)
- ๒.๗ กำหนดหน้าที่และหลักการของภาครัฐ (ร่างมาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ ร่างมาตรา ๑๐)
- ๒.๘ กำหนดให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและแผนการดำเนินงานการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๑)
- ๒.๙ กำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การแต่งตั้งเข้าดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง กำหนดหน้าที่อำนาจ การประชุมของคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและแผนการดำเนินงานการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ กำหนดการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บท แผนลดก๊าซเรือนกระจก และแผนการปรับตัว กำหนดอำนาจคุณสมบัติลักษณะต้องห้าม การพ้นจากตำแหน่ง การประชุมของคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บท แผนลดก๊าซเรือนกระจก และแผนการปรับตัว และการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน (ร่างมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ ร่างมาตรา ๑๕ ร่างมาตรา ๑๖ ร่างมาตรา ๑๗ ร่างมาตรา ๑๘)
- ๒.๑๐ กำหนดให้ปลัดกระทรวงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นเลขานุการของคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและแผนการดำเนินงานการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ กำหนดหน้าที่อำนาจของเลขานุการของคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและแผนการดำเนินงานการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๙)
- ๒.๑๑ กำหนดให้กรมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการที่มีอำนาจในการแก้ไข เพิ่มเติม ปรับปรุง กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย และกำหนดหน้าที่ให้หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน (ร่างมาตรา ๒๐ ร่างมาตรา ๒๑)
- ๒.๑๒ กำหนดให้มีแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กำหนดการดำเนินการ การแก้ไข ปรับปรุง แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ร่างมาตรา ๒๒)
- ๒.๑๓ กำหนดรายละเอียด การติดตาม การทบทวน แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ร่างมาตรา ๒๓ ร่างมาตรา ๒๔ ร่างมาตรา ๒๕ ร่างมาตรา ๒๖)
- ๒.๑๔ กำหนดให้กรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีหน้าที่จัดทำฐานข้อมูลกลางด้านภูมิอากาศของประเทศ กำหนด รายละเอียด ฐานข้อมูลกลางด้านภูมิอากาศของประเทศ (ร่างมาตรา ๒๗ ร่างมาตรา ๒๘ ร่างมาตรา ๒๙)
- ๒.๑๕ กำหนดบุคคลที่มีหน้าที่ประเมินผลกระทบและความเสี่ยงที่เกิดขึ้นและคาดว่าจะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กำหนด การจัดทำ รายละเอียด การประเมินผลกระทบและความเสี่ยงที่เกิดขึ้นและคาดว่าจะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ร่างมาตรา ๓๐)

๒.๑๖ กำหนดการแจ้งผล การจัดส่งข้อมูล การประเมินผลกระทบและความเสี่ยงที่เกิดขึ้น และคาดว่าจะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การดำเนินการป้องกันหรือบรรเทาความเสี่ยง (ร่างมาตรา ๓๑ ร่างมาตรา ๓๒ ร่างมาตรา ๓๓)

๒.๑๗ กำหนดการรายงานปัญหาความขัดแย้งหรืออุปสรรค (ร่างมาตรา ๓๔)

๒.๑๘ กำหนดให้คณะกรรมการจัดทำแผนนโยบายที่มีหน้าที่จัดทำแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ กำหนด การดำเนินการ การแก้ไข ปรับปรุง แผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๓๕)

๒.๑๙ กำหนดรายละเอียด แผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๓๖ ร่างมาตรา ๓๗)

๒.๒๐ กำหนด หลักเกณฑ์ การจัดทำ แนวทางการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ กำหนดการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติธรรมชาติ และการดำเนินการภายหลัง จากที่จัดทำแนวทางการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติเสร็จเรียบร้อยแล้ว (ร่างมาตรา ๓๘)

๒.๒๑ กำหนดการติดตาม การรายงานปัญหาในการดำเนินการ แผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๓๙ ร่างมาตรา ๔๐)

๒.๒๒ กำหนดให้บุคคลมีหน้าที่ในการจัดทำมาตรฐานกลางในการจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม กำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำ รายละเอียดการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรฐานการจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม กำหนดบุคคลที่มีอำนาจแต่งตั้ง เปลี่ยนแปลงองค์ประกอบ อำนาจหน้าที่คณะทำงาน ขับเคลื่อนการกำหนดนิยามและจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม กำหนดหลักการอำนาจหน้าที่การดำเนินงานของคณะทำงานขับเคลื่อนการกำหนดนิยาม และจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (ร่างมาตรา ๔๑ ร่างมาตรา ๔๒ ร่างมาตรา ๔๓)

๒.๒๓ กำหนดการนำมาตรฐานการจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมมาใช้ (ร่างมาตรา ๔๔)

๒.๒๔ กำหนดให้บุคคลมีหน้าที่จัดทำฐานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกของประเทศ กำหนด หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดเก็บและรายงานข้อมูล การรวบรวมข้อมูล รายงานข้อมูล ฐานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกของ ประเทศ กำหนดการเปิดเผยข้อมูล และการอุทธรณ์ (ร่างมาตรา ๔๕ ร่างมาตรา ๔๖ ร่างมาตรา ๔๗ ร่างมาตรา ๔๘ ร่างมาตรา ๔๙ ร่างมาตรา ๕๐ ร่างมาตรา ๕๑ ร่างมาตรา ๕๒ ร่างมาตรา ๕๓ ร่างมาตรา ๕๔)

๒.๒๕ กำหนดบุคคลที่มีหน้าที่รายงาน จัดการระบบ ข้อมูลปริมาณการปล่อยและ ดูดกลับก๊าซเรือนกระจก กำหนดรายละเอียด หลักเกณฑ์ การรวบรวมข้อมูล การรายงานข้อมูล การตรวจสอบ ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงข้อมูล การเปิดเผยข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูล ปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจก (ร่างมาตรา ๕๕ ร่างมาตรา ๕๖ ร่างมาตรา ๕๗ ร่างมาตรา ๕๘ ร่างมาตรา ๕๙ ร่างมาตรา ๖๐ ร่างมาตรา ๖๑ ร่างมาตรา ๖๒ ร่างมาตรา ๖๓ ร่างมาตรา ๖๔ ร่างมาตรา ๖๕ ร่างมาตรา ๖๖ ร่างมาตรา ๖๗ ร่างมาตรา ๖๘ ร่างมาตรา ๖๙ ร่างมาตรา ๗๐)

๒.๒๖ กำหนดบุคคลจัดทำแผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ กำหนด หลักการ การดำเนินการ รายละเอียด การติดตาม การแก้ปัญหา (ร่างมาตรา ๗๑ ร่างมาตรา ๗๒ ร่างมาตรา ๗๓ ร่างมาตรา ๗๔ ร่างมาตรา ๗๕)

๒.๒๗ กำหนดบุคคลที่มีหน้าที่เสียภาษีและหรือค่าธรรมเนียมคาร์บอน กำหนดเงื่อนไข การจัดเก็บ การชำระ การคืนภาษี หรือค่าธรรมเนียมคาร์บอน การจัดการรายได้จากการจัดเก็บภาษี และหรือ ค่าธรรมเนียมคาร์บอน การอุทธรณ์ภาษี และหรือค่าธรรมเนียมคาร์บอน (ร่างมาตรา ๗๖ ร่างมาตรา ๗๗ ร่างมาตรา ๗๘ ร่างมาตรา ๗๙ ร่างมาตรา ๘๐ ร่างมาตรา ๘๑ ร่างมาตรา ๘๒ ร่างมาตรา ๘๓ ร่างมาตรา ๘๔ ร่างมาตรา ๘๕ ร่างมาตรา ๘๖ ร่างมาตรา ๘๗ ร่างมาตรา ๘๘ ร่างมาตรา ๘๙ ร่างมาตรา ๙๐)

๒.๒๘ กำหนดให้องค์การมีหน้าที่กำหนดเพดานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกรายอุตสาหกรรม และตั้งเป้าหมายลดก๊าซเรือนกระจกในรายอุตสาหกรรม (ร่างมาตรา ๙๑)

๒.๒๙ กำหนดให้กรมมีหน้าที่กำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก กำหนดอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ร่างมาตรา ๙๒)

๒.๓๐ กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิในการปล่อย ก๊าซเรือนกระจก กำหนดอำนาจหน้าที่คณะกรรมการกำกับดูแลระบบการซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ร่างมาตรา ๙๓ ร่างมาตรา ๙๔)

๒.๓๑ กำหนดให้กรมมีหน้าที่จัดทำแผนการจัดสรรสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก กำหนดรายละเอียด การจัดทำ การปรับปรุง การรายงานสรุปผล การแก้ปัญหา การป้องกันปัญหาและ อุปสรรค (ร่างมาตรา ๙๕ ร่างมาตรา ๙๖ ร่างมาตรา ๙๗)

๒.๓๒ กำหนดบุคคลที่มีหน้าที่กำกับดูแลระบบซื้อขายมีหน้าที่กำหนดนิติบุคคลควบคุม กำหนดนิติบุคคลควบคุม การเข้าเป็นนิติบุคคลควบคุม การขอ การจัดสรร การเพิกถอน การโอน ซื้อ ขาย จำหน่าย สิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ร่างมาตรา ๙๘ ร่างมาตรา ๙๙ ร่างมาตรา ๑๐๐ ร่างมาตรา ๑๐๑ ร่างมาตรา ๑๐๒ ร่างมาตรา ๑๐๓ ร่างมาตรา ๑๐๔ ร่างมาตรา ๑๐๕ ร่างมาตรา ๑๐๖ ร่างมาตรา ๑๐๗ ร่างมาตรา ๑๐๘ ร่างมาตรา ๑๐๙ ร่างมาตรา ๑๑๐ ร่างมาตรา ๑๑๑ ร่างมาตรา ๑๑๒)

๒.๓๓ กำหนดหน้าที่อำนาจของนิติบุคคลควบคุม กำหนดการเวนคืน การเก็บ การยึด และการหักกลบสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของนิติบุคคลควบคุม กำหนดการตรวจสอบ ควบคุมนิติบุคคล ควบคุม กำหนดการอุทธรณ์ของนิติบุคคลควบคุม (ร่างมาตรา ๑๑๓ ร่างมาตรา ๑๑๔ ร่างมาตรา ๑๑๕ ร่างมาตรา ๑๑๖ ร่างมาตรา ๑๑๗ ร่างมาตรา ๑๑๘ ร่างมาตรา ๑๑๙ ร่างมาตรา ๑๒๐ ร่างมาตรา ๑๒๑)

๒.๓๔ กำหนดการใช้การบริหารจัดการคาร์บอนเครดิต กำหนดการรับรอง กิจกรรม การลดก๊าซเรือนกระจกตามมาตรฐานระหว่างประเทศ การตรวจวัด การรายงาน การตรวจสอบ การควบคุม คาร์บอนเครดิต กำหนดอำนาจหน้าที่ของกรมกรณีการใช้คาร์บอนเครดิตเพื่อวัตถุประสงค์ระหว่างประเทศ (ร่างมาตรา ๑๒๒ ร่างมาตรา ๑๒๓ ร่างมาตรา ๑๒๔ ร่างมาตรา ๑๒๕ ร่างมาตรา ๑๒๖ ร่างมาตรา ๑๒๗ ร่างมาตรา ๑๒๘ ร่างมาตรา ๑๒๙ ร่างมาตรา ๑๓๐ ร่างมาตรา ๑๓๑ ร่างมาตรา ๑๓๒ ร่างมาตรา ๑๓๓ ร่างมาตรา ๑๓๔)

๒.๓๕ กำหนดให้มีกองทุนการเปลี่ยนผ่านสีเขียว การปรับตัวและรับมือภัยพิบัติ กำหนด เงินและทรัพย์สินของกองทุน การจัดการเงิน การจัดการรายได้ การใช้จ่าย การตรวจสอบ หน้าที่ อำนาจ ของกองทุนการเปลี่ยนผ่านสีเขียว การปรับตัวและรับมือภัยพิบัติ กำหนดให้มีคณะกรรมการกองทุนการเปลี่ยนผ่าน สีเขียว กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนการเปลี่ยนผ่านสีเขียว การปรับตัวและรับมือภัยพิบัติ กำหนดให้มีผู้จัดการกองทุน กำหนดคุณสมบัติ อำนาจหน้าที่ของผู้จัดการกองทุน (ร่างมาตรา ๑๓๕ ร่างมาตรา ๑๓๖ ร่างมาตรา ๑๓๗ ร่างมาตรา ๑๓๘ ร่างมาตรา ๑๓๙ ร่างมาตรา ๑๔๐ ร่างมาตรา ๑๔๑ ร่างมาตรา ๑๔๒ ร่างมาตรา ๑๔๓ ร่างมาตรา ๑๔๔ ร่างมาตรา ๑๔๕ ร่างมาตรา ๑๔๖ ร่างมาตรา ๑๔๗ ร่างมาตรา ๑๔๘ ร่างมาตรา ๑๔๙)

๒.๓๖ กำหนดบุคคล วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน ด้านสิ่งแวดล้อมที่ได้ขึ้นทะเบียนของกรมมหชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรด้านการศึกษา เจื่อนไซหลักเกณฑ์ ที่สามารถขอรับการสนับสนุนทางการเงินเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กำหนดให้ภาครัฐสนับสนุนเครื่องมือทางการเงินเพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจสีเขียว กำหนดผู้มีหน้าที่สรุปผลรายงาน การดำเนินการตามมาตรการส่งเสริม ช่วยเหลือและเยียวยา (ร่างมาตรา ๑๕๐ ร่างมาตรา ๑๕๑ ร่างมาตรา ๑๕๒)

๒.๓๗ กำหนดให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบ เพื่อเปรียบเทียบโทษทางอาญา และพิจารณาค่าปรับทางปกครอง กำหนดคณะกรรมการเปรียบเทียบ เพื่อเปรียบเทียบโทษทางอาญาและพิจารณาค่าปรับทางปกครอง กำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นวาระ การประชุม และวิธีการพิจารณาของคณะกรรมการเปรียบเทียบ เพื่อเปรียบเทียบโทษทางอาญาและพิจารณาค่าปรับทางปกครอง (ร่างมาตรา ๑๕๓)

๒.๓๘ กำหนดความผิด และกำหนดโทษ (ร่างมาตรา ๑๕๔ ร่างมาตรา ๑๕๕ ร่างมาตรา ๑๕๖ ร่างมาตรา ๑๕๗ ร่างมาตรา ๑๕๘ ร่างมาตรา ๑๕๙ ร่างมาตรา ๑๖๐ ร่างมาตรา ๑๖๑ ร่างมาตรา ๑๖๒ ร่างมาตรา ๑๖๓ ร่างมาตรา ๑๖๔ ร่างมาตรา ๑๖๕ ร่างมาตรา ๑๖๖ ร่างมาตรา ๑๖๗ ร่างมาตรา ๑๖๘ ร่างมาตรา ๑๖๙ ร่างมาตรา ๑๗๐ ร่างมาตรา ๑๗๑ มาตรา ๑๗๒ มาตรา ๑๗๓ มาตรา ๑๗๔)

๒.๓๙ กำหนดบทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๑๗๕ ร่างมาตรา ๑๗๖ ร่างมาตรา ๑๗๗)